

ZPRAVODAJ

MĚSTO VELKÁ BÍTEŠ

BŘEZEN 2024

Antonín Práza – 1. občanek Velké Bíteše roku 2024.

Foto: Rodinný archiv

DĚTSKÝ KARNEVAL

s Tlapkovou Patrolou,
Šmoulou a Jednorožcem

organizuje INFORMAČNÍ CENTRUM
a MĚSTSKÁ KULTURA

SOBOTA
9.3.2024

Kulturní dům
Velká Bíteš
Vlkovská 482

vstupné

v předprodeji:

120 Kč / maska 50 Kč*,

na místě 150 Kč

otevření 14.30
zahájení programu 15.00

tančící maskoti ze známých pohádek, diskotéka,
soutěže, malování na obličeje, občerstvení,
focení s postavičkami zdarma, tombola

*předprodej vstupenek: INFORMAČNÍ CENTRUM
Masarykovo náměstí 5

ZPRÁVY Z RADNICE

SLOVO Z RADNICE

Milé obyvatelky a milí obyvatelé Bíteše, jaro nám letos zaklepalo na dveře dříve, než bývá obvyklé. Věřím, že se počasí nakonec umoudří a nechá přírodu přece jenom ještě chvílku odpočívat.

Odpočinek by si zasloužili i ti zaměstnanci městského úřadu, kterým se virózy a jiná onemocnění vyhnuly a oni museli zastoupit své nemocné kolegy. Sama jsem také dlouho odolávala, ale nakonec jsem byla donucena ulehnout v době dovolené o jarních prázdninách.

V následujících řádcích bych chtěla především poděkovat za celoživotní práci dvěma lidem v našem městě, jejichž působení bude navždy nesmazatelně otisknuto v jeho historii.

A protože ještě stále platí, že dáma má přednost, nejdříve budu děkovat paní ředitelce Jiřině Janíkové. Paní ředitelka působí ve školce, které se dříve říkalo „na bytovkách“ více než 40 let. Ředitelkou byla jmenovaná v březnu roku 1992. Za jejího působení se z této školky stala „Veselá školka“, na kterou rádi vzpomínají i mnozí dnešní dospěláci. Paní ředitelka vládla ve školce vždy vládně, ale i přísně a spravedlivě. Neustále viděla a vidí, co je ve školce potřeba vylepšit, vyměnit či vyspravit. Nevzdávala se při přesvědčování zřizovatele. Stále dbá na dobré vztahy nejen se zástupci a zaměstnanci města, ale i s představiteli místních firem a spolků. Zcela jistě nejsem sama, kdo paní ředitelce přeje, aby si zasloužený odpočinek, na který se letos rozhodla odejít, užila ve zdraví a pohodě. Budeme moc rádi, když se do školky budete vracet a pomůžete radou nebo jako zástup za chybějící učitelky.

Velmi významnou osobností našeho města je pan doktor Svatopluk Horek. Pan doktor působí na zdejší poliklinice od roku 1971 a od roku 1989 je jejím ředitelem. Tehdy se mu podařilo zrealizovat přístavbu polikliniky, zasadil se o zřízení domova pro seniory i o vybudování domu s pečovatelskou službou. Díky jeho snaze máme v Bíteši dostupné odborníky v oblasti ortopedie, chirurgie, gynekologie a další. MUDr. Horek neváhal oslovit s žádostí o podporu místní firmy. Společně se jim podařilo zřídit v Bíteši rentgen, který byl nedávno zdigitalizován a využívá ho velká část ambulancí. Pan doktor nevynechá téměř žádný místní hokejový zápas, kde působí jako zdravotník. Je to člověk velice pozitivní a obětavý. Neznamená to, že by pan doktor ukončil svoji praxi. Léta jsou ale neúprosná. Z tohoto důvodu jsme se společně s dalšími členy rady města rozhodli, že začneme hledat nástupce pana ředitele. Nikdo nezná budovu polikliniky tak dobře jako pan doktor Horek. Budeme moc rádi, když pan doktor předá své znalosti a zkušenosti svému nástupci a pomůže tak i s přípravou plánované rekonstrukce polikliniky. Děkuji panu doktorovi za veškerou práci, kterou městu, a především poliklinice věnoval.

Únorového jednání zastupitelstva města se zúčastnil radní Kraje Vysočina pro oblast školství, mládeže a sportu, informačních a komunikačních technologií RNDr. Jan Břížďala. Pan radní informoval přítomné o případném převodu Základní školy a Praktické školy Velká Bíteš pod Kraj Vysočina. Podle pana radního je důležité, aby město podalo žádost o dotaci na přístavbu školy a aby přístavbu a rekonstrukci město zrealizovalo. Nadále budeme s Krajem jednat o podmínkách převodu školy a o podpoře připravované rekonstrukce.

Kromě velkých projektů se daří i ty drobnější. K multifunkčnímu hřišti přibyl pingpongový stůl a máme nově vydlážděný příjezd k mateřské škole v Lánicích.

V době, kdy píšu tyto řádky, ještě nemáme oficiální vyjádření k žádosti o dotaci na rekonstrukci pivovaru. Na stránkách ministerstva kultury je již zveřejněna informace o výsledcích výběrového řízení o poskytnutí podpory v rámci Výzvy č. 0331/2023 Rozvoj regionálních kulturních a kreativních center (malá kulturní a kreativní centra). Mezi podpořenými projekty je Rekonstrukce pivovaru na knihovnu a kulturně-kreativní centrum města Velká Bíteš s navrženou výší dotace 40 milionů korun českých. Držte městu pěsti, aby se podařilo vymyslet a zrealizovat smysluplný projekt, který bude sloužit jak obyvatelům města, tak přiláká do města i návštěvníky a turisty z širokého okolí.

Markéta Lavická, starostka města

OBNOVA ZELENĚ NA MASARYKOVĚ NÁMĚSTÍ VE VELKÉ BÍTEŠI – LÍPA SVOBODY

Vážení občané Velké Bíteše,
po dlouholeté snaze o zachování historicky významné Lípy svobody před budovou radnice na Masarykově náměstí v bezpečném a zároveň vitálním stavu jsme na základě odborných hodnocení museli přistoupit k léta diskutovanému kroku tuto historicky významnou lípu nahradit. Rádi bychom vás touto cestou seznámili se současným zdravotním stavem lípy a s aspekty, které vedly k rozhodnutí lípu nahradit.

Předmětná „Lípa svobody“ nebo též „Lípa republiky“ byla vysazena před budovou radnice po první světové válce na památku založení Československa, a to 21. dubna 1919. Zdravotní stav lípy se začal zhoršovat od doby ukončení rekonstrukce Masarykova náměstí v roce 2014, kdy došlo při stavebních pracích k narušení části kořenového systému stromu. Lípa od té doby vykazuje stále se zhoršující zdravotní stav i vitalitu. V průběhu posledních deseti let bylo zpracováno několik odborných posudků s návrhem a následnou realizací péstebních zásahů pro obnovení její vitality a zejména pro zajištění bezpečnosti kolemjdoucích.

Z důvodu opakovaného výskytu plodnic saprofytické houby troudnatce kopytovitého (choroše) na jedné z kosterních větví stromu bylo v listopadu roku 2023 provedeno neinvazivní vyšetření akustickým tomografem, který určil aktuální stav a rozsah defektů dřeva. Zde cituji z odborného posudku arboristy Tomáše Kadlece, který dané tomografické měření na místě prováděl:

„...tlení proniká celým průřezem kmene a neexistuje nenarušený obvod dřevní hmoty. Vzhledem k náklonu kosterní větve č. 2 lze s jistotou říci, že tahem je namáhána právě de-zintegrovaná část kosterní větve a při silnějším zatížení hrozí její ulomení a pád do veřejně přístupného a chodci silně vytiženého prostoru. Vzhledem k výše popsaným skutečnostem nelze navrhnout běžné, ani speciální péstební opatření, které by při dosažení dostatečné provozní bezpečnosti nevedlo k odumření jedince, zároveň ale vzhledem k poškození kořenů v minulosti nelze ponechat na místě torzo stromu bez rizika vývratu a pádu kmene. Navrhuji proto jedince pokácet a na jeho místo vysadit nový mladý strom...“

Výsledky tomografického měření byly následně postoupeny k vyjádření odborné organizaci státní památkové péče, která na základě uvedených odborných faktů z předloženého protokolu měření konstatuje, že předmětná významná lípa je již natolik poškozená, a především v rámci daného místa provozně nebezpečná, že lze akceptovat a realizovat její odstranění, a to v období vegetačního klidu (tj. do 31. března). Podmínkou realizace je výsadba totožného taxonu na stejném místě, a to ještě v letošním roce. Nová výsadba lípy bude zároveň opatřena informací, že se jedná o náhradu původní Lípy svobody vysazené dne 21. dubna roku 1919 na památku založení samostatné Československé republiky, a to formou pamětní desky.

Z výše zmíněných důvodů bohužel nemáme jinou možnost než strom pokácet. Kácení lípy bude realizováno v průběhu měsíce března 2024 a následně bude naplánován termín náhradní výsadby nového stromu.

Lípa Svobody – rok 2014. | Foto: Archiv radnice

Lípa Svobody – rok 2023. | Foto: Archiv radnice

Blanka Michálková, referentka odboru majetkového MěÚ Velká Bíteš, správa zeleně

VOLNÉ PRACOVNÍ MÍSTO

Město Velká Bíteš přijme do pracovního poměru úředníka/úřednici

- **referent/referentka odboru investic a rozvoje** na dobu neurčitou
Bližší informace podá Ing. Pavel Bednář, vedoucí odboru investic a rozvoje MÚ Velká Bíteš, tel. 566 789 120.
Požadavky na uchazeče a náležitosti písemné přihlášky jsou uvedeny na úřední desce Městského úřadu Velká Bíteš a na webových stránkách města v sekci volná místa.

Radka Klímová, tajemnice

INFORMACE Z FINANČNÍHO ÚŘADU PRO KRAJ VYSOČINA

Finanční úřad pro Kraj Vysočina, Územní pracoviště ve Velkém Meziříčí pro vás v období podávání daňových přiznání k dani z příjmů za rok 2023 pořádá výjezdy svých zaměstnanců do obcí na pomoc s vyplněním a podáním daňových přiznání.

Na **Městském úřadě ve Velké Bíteši**, Masarykovo náměstí 87, v zasedací místnosti, dveře č.11, I. budova, 1. patro to bude ve dnech: **20. března a 27. března 2024 v čase od 12.00 do 17.00 hodin.**

Připomínáme, že v souvislosti s podáváním daňových přiznání k dani z příjmů za rok 2023 je od pondělí **4. března do úterý 2. dubna 2024** k dispozici také provoz informační linky **566 652 223**, pondělí – čtvrtek: 8.00 – 17.00 | pátek: 8.00 – 14.00 hodin.

Milan Poledna, ředitel odboru ÚP

ZVEME VÁS

Od 1. března do 15. srpna 2024

„NA CESTĚ“ – fotografická soutěž

Fotografie v max. počtu 3 ks zasílat na email program@bitessko.com,

uvést jméno, příjmení a telefonický kontakt.

Vyhlášení výsledků se uskuteční v září v rámci Tradičních bítešských hodů.

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Sobota 2. března 2024 ve 20.00 hodin

RYBÁŘSKÝ PLES

Hrají Pikardi

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: MRS Velká Bíteš

Úterý 5. března 2024 ve 12.00 hodin

WELLNESS KUŘIM

Vstupné na 1,5 hodinu – 80 Kč, doprava – 50 Kč, nepřihlašujte se, přijďte.

Odjezd ze sídliště ve 12.00 hodin, náměstí 12.05 hodin

Organizuje: Seniorklub

Úterý 5. března 2024 v 16.30 hodin

VÝŽIVOU K DOBRÉMU ZDRAVÍ

aneb malé změny v jídelníčku, které umí velké věci.

Povídání s výživovou poradkyní Mgr. Soňou Malou

o základech zdravého lehkého jídelníčku.

Výběr a příprava vhodných surovin, praktické tipy pro každý den.

Vstupné dobrovolné.

Klub kultury (1. patro), Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury ve spolupráci s Mgr. Soňou Malou

Úterý dne 5. března 2024 v 17.00 hodin

ČESKÝ RÁJ – POJIZEŘÍ

Přednáška Mgr. Libora Drahoňovského

Velký výstavní sál městského muzea, Masarykovo náměstí 5

Organizuje: Městské muzeum a Městská knihovna ve Velké Bíteši

Středa 6. března 2024 v 17.00 hodin

MULTIMEDIÁLNÍ PROJEKCE ROMANA JANUZSE – KAZACHSTÁN

Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš

Organizuje: Roman Janusz a Městská knihovna Velká Bíteš

Čtvrtek 7. března 2024 v 15.00 hodin

ÚSMĚVY ZDEŇKA TROŠKY S PÍSNÍČKAMI SIMONY KLÍMOVÉ

Vstupné: 290 Kč

Předprodej vstupenek v Informačním centru, Masarykovo náměstí 5 ve Velké Bíteši.

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Sobota 9. března 2023 v 15.00 hodin

DĚTSKÝ KARNEVAL S TLAPKOVOU PATROLOU,

ŠMOULOU A JEDNOROŽCEM

Vstupné: 120 Kč, maska 50 Kč, na místě 150 Kč

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Pondělí 11. března 2024 od 9.00 do 10.30 hodin

JARNÍ VYRÁBĚNÍ S CENTREM KOPRETINA

Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš

Organizuje: Volnočasové centrum Kopretina ve spolupráci s Městskou knihovnou Velká Bíteš

Pondělí 11. března 2024 od 15.30 do 16.30 hodin

BOOKSTART (3–6 let)

Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš

Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Úterý 12. března 2024 v 17.00 hodin

METODA AKTIVNÍHO NASLOUCHÁNÍ

Přednáší Mgr. Zuzana Škyříková

Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš

Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš a MC Bítešáček

Úterý 12. března 2024 v 19.00 hodin

KONCERT BHP – Robin Červínek – zpěv, Marta Vašková – klavír

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Bítešský hudební půlkruh

Od 13. do 20. března 2024 od 8.00 do 16.00 hodin,

sobota a neděle od 9.00 do 12.00 hodin

VELIKONOČNÍ VÝSTAVA

Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Čtvrtek 14. března 2024 od 9.00 do 11.00 hodin

VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš

Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš ve spolupráci s ČZU

Pondělí 18. března 2024 v 17.00 hodin

„KRKONOŠE, SEZNAMTE SE“

Přednáší spisovatelka Danka Šárková

Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš

Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Pondělí 18. března – pátek 22. března 2024 ve výpůjční době knihovny

SWAP ROSTLIN, ŘÍZKŮ, SAZENIC

Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš

Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Úterý 19. března 2024 od 8.00 do 16.00 hodin

BÍTEŠSKÉ TRHY

Masarykovo náměstí, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Úterý 19. března 2024 v 17.00 hodin

**EVA GRÉGROVÁ, ALERGIE – JAK FUNKČNĚ PŘIPRAVIT TĚLO
NA JARNÍ SEZONU?**

Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš

Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Středa 20. března 2024 ve 14.00 hodin

SENIORKLUB

Hostem bude paní Petra Růžičková, téma – 10 000 kroků pro zdraví

Prísálí kulturního domu, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Seniorklub

Středa 20. března 2024 v 15.00 hodin

VYNÁŠENÍ MORÉNY – vítání jara písněmi a říkadly

**Sraz je v 15.00 hodin u Mateřské školy Masarykovo náměstí,
poté se průvod vydá směrem do Lánic.**

Organizuje: Mateřská škola Masarykovo náměstí a Lánice

Čtvrtek 21. března 2024 ve 12.00 hodin

WELLNESS KUŘIM

Vstupné na 1,5 hodinu – 80 Kč, doprava – 50 Kč, nepřihlašujte se, přijďte.

Odjezd ze sídliště ve 12.00 hodin, náměstí 12.05 hodin

Organizuje: Seniorklub

Čtvrtek 21. března 2024 od 9.00 do 11.00 hodin

ROZVOZ KNIH

Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš

Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Čtvrtek 21. března 2024 v 19.00 hodin

„MLČETI ZLATO“

divadelní představení s Danou Morávkovou a Janem Čenským

Vstupné: 490 Kč

Předprodej vstupenek v Informačním centru na Masarykově náměstí 5 ve Velké Bíteši.

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Agentura Harlekýn s.r.o. ve spolupráci
s Informačním centrem a Klubem kultury

Neděle 24. března 2024

VÍTÁNÍ JARA NA ŠMELCOVNĚ

Organizuje: Obecní úřad Javůrek

Úterý 26. března 2024 od 15.00 do 17.00 hodin

BAREVNÉ NÁVŠTĚVNÍ ODPOLEDNE – tentokrát v Červené třídě

Organizuje: Mateřská škola U Stadionu, Velká Bíteš

Úterý 26. března 2024 v 17.00 hodin

POZNEJ SVŮJ MOZEK

Přednáší Mgr. Eva Fruhwirtová

Městská knihovna Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 85, Velká Bíteš

Organizuje: Městská knihovna Velká Bíteš

Středa dne 27. března 2024 v 17.00 hodin

AUSTRÁLIE

Přednáška manželů Márových

Městské muzeum, Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš

Organizuje: Městské muzeum a městská knihovna ve Velké Bíteši

Pátek 29. března 2024 v 19.30 hodin

VELKOPÁTEČNÍ KŘÍŽOVÁ CESTA MĚSTEM

Sraz u kostela sv. Jana Křtitele, Velká Bíteš

Organizuje: Římskokatolická farnost, Velká Bíteš

PŘIPRAVUJEME

Sobota 6. dubna 2024

CYKLISTICKÝ ZÁVOD VELKÁ BÍTEŠ – BRNO – VELKÁ BÍTEŠ

Masarykovo náměstí, Velká Bíteš

Z důvodu konání cyklistického závodu bude na Masarykově náměstí

vyluka autobusové dopravy, náhradní autobusové zastávky budou v ulici Za Potokem.

Organizuje: TJ Favorit Brno ve spolupráci s městem Velká Bíteš

Od 23. dubna do 28. dubna 2024

MINIFESTIVAL OCHOTNICKÝCH DIVADEL

Úterý 23. dubna v 18.30 hodin

„Poprask na laguně“ – komedie Ořechovského divadla

Čtvrtek 25. dubna v 19.00 hodin

„Zločin v harmonii“ – Ochotnický divadelní spolek Pozpátku z Říčan

Pátek 26. dubna v 18.00 hodin

„Víkend“ – Ochotnické divadlo z Boskovic

Neděle 28. dubna v 15.00 hodin

„Princové jsou na draka“ – Divadelní spolek br. Mrštíků Boleradice

Vstupné dobrovolné

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Úterý 30. dubna 2024 v 16.00 hodin

BÍTEŠSKÝ ČARODĚJNICKÝ PODVEČER S OHŇOSTROJEM

Hraje: kapela „SPRINT“

Prostranství u kulturního domu, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury ve spolupráci se zájmovými spolky

Od 13. května do 24. května 2024 v pracovní dny od 8.00 do 15.30 hodin,

sobota od 9.00 do 12.00 hodin

„CESTY V NÁS“ – výstava netradičního propojení fotografií a básní

Autoři: Milan Šustr a Ivana Petrová

Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Pondělí 13. května 2024 v 19.00 hodin

„MILUJI TĚ, TAK SE MĚJ“ – komedie

Hrají: Ljuba Krbová, Adrian Jastraban

Vstupné: 450 Kč

Předprodej vstupenek v Informačním centru na Masarykově náměstí 5 ve Velké Bíteši.

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Lucie Dračková ve spolupráci s Informačním centrem a Klubem kultury

Pátek 31. května 2024 od 8.00 do 12.00 hodin

BÍTEŠSKÝ DĚTSKÝ DEN

Prostranství před kulturním domem a velká sportovní hala TJ Spartak

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury ve spolupráci

s TJ Spartak a záchrannými složkami

Pondělí 14. října 2024 v 19.00 hodin

„KAFE U OSMANYHO“

Moderátorka: Eva Decastelo, host: Barbora Mottlová

Vstupné: 390 Kč

Předprodej vstupenek v Informačním centru, Masarykovo náměstí 5 ve Velké Bíteši.

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš.

Organizuje: Informační centrum a Klub kultury

Čtvrtek 21. listopadu 2024 v 19.00 hodin

NOHY VZHŮRU! – bláznivá komedie s kriminální zápletkou

Hrají: Martin Zounar, Martin Kraus, Markéta Procházková, Kateřina Pechová, Robert Hájek, Jiří Štrébl nebo Denny Ratajský

Vstupné: 590 Kč

Předprodej vstupenek v Informačním centru, Masarykovo náměstí 5 ve Velké Bíteši.

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Lucie Dračková ve spolupráci s Informačním centrem a Klubem kultury

Úterý 3. prosince 2024 v 19.00 hodin

„SIRÉNY NA CESTÁCH“ – talk show ženské trojice hereček a zpěvaček Sandry Pogodové, Jitky Asterové a Lindy Finkové

Vstupné: 420 Kč

Předprodej vstupenek v Informačním centru, Masarykovo náměstí 5 ve Velké Bíteši.

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

Organizuje: Umělecká agentura Gardes ve spolupráci
s Informačním centrem a Klubem kultury

ŠKOLY

ÚNOR V MATEŘSKÉ ŠKOLE MASARYKOVO NÁMĚSTÍ A LÁNICE

Masopust v Lánicích. | Foto: Archiv MŠ

„Únor tluče na dveře – masopust mu otevře“. Měsíc únor je již odpradávná spojený s tradicemi masopustu a průvody masek. I v naší škole tomu není jinak. Od začátku února si zdobíme třídy, vyrábíme masky a povídáme si o lidových tradicích, které se s tímto obdobím pojí.

Ve středu 7. února se v **obou našich mateřských školách** konala **masopustní veselice**. Všechny děti přišly v tento den v různorodých maskách a také paní učitelky se nenechaly zahan-

bit. Nejdříve si děti ve svých třídách splnily všemožné úkoly spojené s masopustem, cvičily a soutěžily. Poté jsme se všichni společně potkali na masopustní veselici, kde děti předvedly své krásné masky a kostýmy, společně jsme si zatancovali, zazpívali a nakonec pochovali basu.

V pátek 26. ledna přijeli za dětmi **záchranáři ze Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina**, z výjezdové základny Velká Bíteš. Pro třídu Berušek a Včeliček si členové záchranné služby, pan Pecháček a pan Popov, připravili besedu, kde seznámili děti s jejich prací a přinesli jim na ukázkou záchrannářské vybavení. Děti se dozvěděly spoustu zajímavostí a dokonce si vyzkoušely resuscitaci na figuríně. Záchranáři několika odvážným dobrovolníkům změřili krevní tlak a natočili EKG. Velkou radost u dětí vzbudila prohlídka nové záchrannářské sanitky s jejím vybavením. Největší ohlas ale mělo spuštění světel a sirény, která se rozléhala do celého okolí. Celý program byl velice zajímavý, poutavý a poučný. Velice děkujeme a jsme rádi, že si páni záchranáři na nás našli čas ve svém volnu a připravili si pro nás program na celé dopoledne. Budeme se těšit na další setkání.

ZZS v Láních. | Foto: Archiv MŠ

V novém roce opět pokračujeme v **cvičení s trenéry v tělocvičně TJ Spartak**. Všechny třídy z Masarykova náměstí a Lánic se během celého února vystřídaly v tělocvičně. Na cvičení se děti vždy moc těší, s sebou si v batůžku nesou sportovní oblečení, obuv a pití. Po přivítání s pány trenéry následuje rušná část, která probíhá formou pohybových her, a poté se děti rozdělí do skupin. Každá skupina jde ke stanovišti, kde jsou pro ně připraveny úkoly zaměřené na rozvoj jednotlivých pohybových schopností. Tentokrát si děti svou obratnost a dovednost vyzkoušely při manipulačních cvičeních s volejbalovým a fotbalovým míčem. Cvičení si děti užily s nadšením a budeme se zase těšit na další spolupráci s trenéry.

V úterý 20. února se konal další **Baby club**, tentokrát ve třídě Sluníček. Děti tak měly možnost si prohlédnout další třídu v Lánicích. Paní učitelky pro ně připravily zimní tvoření, ze kterého si děti odnesly sněhuláka Olafa.

Ve čtvrtek 22. února se uskutečnila v naší mateřské škole již druhá **logopedická depistáž**, kterou provedla paní logopedka ze Speciálního pedagogického centra Březejc, se kterým dlouhodobě spolupracujeme. Depistáž byla zaměřena na kontrolu výslovnosti u dětí, které jsou zařazeny do logopedické prevence v mateřské škole.

Ve čtvrtek 22. února k nám do školy přijeli Ondřej a Lucie Tryhukovi s **dudáckým představením s názvem S kozlíkem na cestách**. Šlo o velmi zajímavý a poutavý pořad o dudácké tradici a lidové muzice. Děti se na úvod dozvěděly, co jsou to dudy a z čeho jsou vyrobeny a jak se na české dudy hraje. Interaktivní a zábavnou formou děti poznaly různé podoby tohoto nástroje napříč putováním Evropou. Zjistily, že dudy ve Španělsku vypadají a znějí jinak než třeba dudy na Slovensku nebo v Čechách. Děkujeme za krásný hudební a kulturní zážitek.

V průběhu jarních prázdnin, kdy byl v mateřské škole omezený provoz, se podařilo upravit **příjezdovou komunikaci k mateřské škole v Lánicích**. Na cestě bylo mnoho výtluků a nerovností, které všem ztěžovaly příjezd ke škole. Nyní je položena zámková dlažba a v jedné části je také osazení parkoviště dopravním značením. Povrch parkoviště zůstává, prozatím beze změn. Velice děkujeme zřizovateli naší mateřské školy Městu Velká Bíteš a zhotoviteli Technickým službám Velká Bíteš za provedení těchto potřebných úprav, kterou jistě ocení rodiče, zaměstnanci, ale i všichni, kdo k MŠ přijíždí.

Vážení rodiče, děti a přátelé naší školy, přijměte srdečné pozvání na veřejnou akci Vynášení Morény, která proběhne 20. března 2024. Sraz je v 15.00 hodin u Mateřské školy Masarykovo náměstí, poté se průvod vydá směrem do Lánic, kde vhodíme Morénu do říčky Bítýšky a přivítáme jaro.

Kolektiv zaměstnanců MŠ Masarykovo náměstí a Lánice

ÚNOR V MATEŘSKÉ ŠKOLE U STADIONU

Na začátku měsíce února za námi přijela pracovnice ze **Záchranné stanice Pavlov** s programem Ptáčci v zimě. Děti se dozvěděly, čím mohou v zimě krmit ptactvo, jaké druhy ptáků mohou v zimě na krmítku pozorovat. Hravou formou poznávaly odlétající a přezimující ptáky. Odvážlivci mohli nakrmit poštolku živými červy a na závěr si všechny děti poštolku na chvíli podržely. Setkání se zvířaty mají děti vždy moc rády a díky tomuto programu už děti také ví, jak mohou ptáčkům v zimě pomoci.

V únoru jsme se opět potkali v hale TJ Spartak při **cvičení s Vítou Kratochvílem**. Ten si pro děti připravil zábavné cvičení zaměřené na rozvoj pohybových dovedností. Děti si vyzkoušely basketbal a fotbal, potrénovaly dovednosti s míčem a zahrály si různé hry. Cvičení s Vítou je u dětí velmi oblíbené a už teď se těší na další setkání v hale.

V rámci poznávání různých povolání jsme si k nám do mateřské školy pozvali **hasiče z místní požární stanice**. Ti dorazili velkým požárním autem a už jejich příjezd vyvolal u dětí nadšení. Hasiči dětem ukázali, co vše se ukrývá v hasičském autě. Děti si vyzkoušely hasičskou přilbu i různé nářadí a mohly se do auta i posadit. Kdo ví, třeba máme mezi dětmi budoucí hasiče.

Na návštěvu hasičů u nás jsme navázali zapojením do soutěže **Požární ochrana očima dětí**, kterou každoročně vyhlašuje Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Obrázky se dětem moc povedly a my doufáme, že aspoň některý z nich bude mít v soutěži úspěch.

Speciální pedagogky ze **Speciálně pedagogického centra Březejc** si přijely zkontrolovat děti, které vedeme při logopedické prevenci v mateřské škole, a také vyšetřily děti, které při předchozí depistáži chyběly. V posledních letech se zvyšuje počet dětí s narušenou komunikační schopností, a tak jsme za tuto spolupráci se SPC Březejc rádi. Zároveň v naší mateřské škole má většina učitelek kurz primární logopedické prevence, mohou tedy pod vedením SPC pracovat s dětmi, které to potřebují i individuálně a snaží se rozvíjet a podporovat řeč dětí, aby i v tomto směru byly na školu včas připraveny.

Jako každý rok jsme se i letos zapojili do příprav **Rybářského plesu**. Moravský rybářský svaz, pobočný spolek Velká Bíteš nás opět požádal o drobné dárky při vstupu na ples a dárky do tomboly. Připravili jsme malé perníkové rybky a velké krásně nazdobené kapry. Kdo půjdete na začátku března na ples, prohlédněte si je a my doufáme, že se vám budou líbit.

Program Záchraně stanice Pavlov.
Foto: Archiv MŠ

Cvičení v hale TJ Spartak. | Foto: Archiv MŠ

Čas rychle plyne a před námi je první jarní měsíc. Třeba se s vámi potkáme v ulicích na první jarní den ve středu 20. března, kdy budou děti rozdávat jarní květiny.

Martina Forejtová za kolektiv zaměstnanců MŠ U Stadionu

ZPRÁVY ZE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Matematická olympiáda

Ve středu 24. ledna proběhlo ve Žďáru nad Sázavou okresní kolo Matematické olympiády pro základní školy a nižší gymnázia. Naši školu reprezentoval Voda Matyáš z 5. D, který ve velké konkurenci obsadil 1. místo se získáním plného počtu bodů. Srdečně mu gratulujeme k tomuto skvělému úspěchu.

Finále soutěže Filipův pohár

V pondělí 29. ledna se žáci šestého ročníku zúčastnili celostátního finále soutěže Filipův pohár v Praze. Družstvo ve složení Malý Petr, Oberreiter Marek, Špičková Barbora, Ulman Vojtěch a Valeš Filip plnilo pět složitých úkolů zaměřených na finanční gramotnost a ochranu proti útokům na internetu.

V konkurenci žáků z celé republiky si vedli velmi dobře a většinu úkolů se jim podařilo splnit bezchybně. V rámci soutěže se podívali i do trezoru ČSOB a do návštěvnického centra banky.

Děkujeme žákům za vzornou reprezentaci školy.

Matematická olympiáda. | Foto: Eva Hudcová

Druháci v divadle

Žáci druhých ročníků tentokrát navštívili Horácké divadlo v Jihlavě, aby zde zhlédli divadelní představení Kniha džunglí. Hra pojednávala o chlapci jménem Mauglí, kterého vychovala smečka vlků uprostřed džungle. Napínavý příběh Mauglího a jeho zvířecích kamarádů děti sledovaly bez dechu od začátku až do šťastného konce.

Lyžařský výcvikový kurz – Karlov pod Pradědem

Lyžařský výcvikový kurz pro žáky 7. ročníku se i v letošním roce uskutečnil v Karlově pod Pradědem v Jeseníkách. Kurzu se zúčastnilo 53 žáků, kteří byli ubytováni v penzionu Praděd hned naproti sjezdovkám. V letošním roce bylo 25 začátečníků. První den se učili základům lyžování, ale již druhý den vyjeli na sedačkové lanovce na kopec. V úterý odpoledne se všichni žáci vydali na pěší výlet do přilehlé obce Malá Morávka. Následující dny již byly ve znamení pilování techniky lyžování na modré,

Lyžařský výcvikový kurz. | Foto: Jan Liška

červené a pro nejlepší i na černé sjezdovce. Večery po výcviku byly ve znamení různých her, soutěží a došlo i na závěrečnou diskotéku. Celý týden převládalo krásné počasí, pouze poslední den začalo pršet.

Kurz splnil svůj účel, neboť všichni účastníci vylepšili své lyžařské dovednosti.

Pátáci v divadle

Žáci 5. A a 5. B využili nabídky Kulturního centra v Náměšti nad Oslovou a zhlédli zde nabízené divadelní představení Louskáček a bonbónová víla. Hra vyprávěla o boji dobra se zlem, o lásce, zlobě, přátelství, odvaze a kouzlech. V pohádce zazněla hudba P. I. Čajkovského s texty písní Jana Turka a malí diváci viděli nejen souboje a komická čísla, ale také ukázky klasického tanečního umění na špičkách.

Přednáška o první pomoci

Na konci měsíce ledna proběhla na naší škole přednáška o poskytování základů první pomoci. Lektorky Českého červeného kříže ze Žďáru nad Sázavou seznámily žáky pátého ročníku se základy první pomoci teoreticky i prakticky. Dozvěděli se, jak se zachovat při zástavě dechu, zopakovali si důležitá telefonní čísla a naučili se postupy ošetření nejčastějších úrazů a řešení nečekaných zdravotních obtíží. Všichni si také vyzkoušeli správné provedení resuscitace člověka. Nové informace a dovednosti, které žáci získali, mohou v budoucnu někomu zachránit život.

První pomoc. | Foto: Markéta Hradilová

Soutěž ve zpěvu

Ve čtvrtek 8. února se na prvním stupni uskutečnila pěvecká soutěž jednotlivců. Zazpívat přišlo padesát dětí. Žáci zpívali s hudebním doprovodem paní učitelky, karaoke, někteří se zvládli na nástroj doprovodit i sami. Podpořit pěvce přišlo početné obecenstvo. Zazněly písničky lidové i umělé, legrační, pohádkové i vážné. Všechny odvážlivce chválíme – nebáli se přihlásit do soutěže a zazpívat, a to není málo!

Porota nakonec po dlouhém uvažování vybrala tři vítěze ve dvou kategoriích. V kategorii žáků 1.–3. ročníku vyhrál 1. místo Špaček Bruno, 2. místo Hlavínková Barbora a 3. místo Smolíková Karolína.

Pěvecká soutěž. | Foto: Marcela Doubková

V kategorii žáků 4.–5. ročníku obsadila 1. místo Karmazinová Nela, 2. místo Kolková Zlata a 3. místo Krejčí Julie.

Děkujeme všem účinkujícím za příjemné odpoledne plné pěkných písniček.

Eva Hudcová a Zdeňka Simonová za kolektiv ZŠ

ŠKOLENÍ O SNOEZELENU NA ZŠ A PŠ VELKÁ BÍTEŠ

O pololetních prázdninách a následující sobotě se v naší škole konal kurz pro pedagogy týkající se terapeutické multifunkční metody snoezelen. Kdo nás již navštívil, například během dne otevřených dveří, ten si jistě pamatuje, že v suterénu školy se nachází multismyslová místnost snoezelen. A nejen o této, dětmi i dospělými, oblíbené místnosti bylo školení s paní lektorkou Re-

Ze školení. | Foto: Blanka Gaizurová

natou Filatovou. Mnohdy je pojem snoezelen spojován pouze se speciální místností vybavenou různými pomůckami – vodním lůžkem, vibračním válcem, hudební aparaturou, světelnými projektory, polohovacími vaky, optickými vlákny a dalšími. Ale v podstatě se pod toto slovíčko pocházející z Holandska dá zahrnout metoda poskytující lidem se smyslovým, mentálním i kombinovaným postižením vhodnou relaxaci, možnost nevšedního trávení volného času, ale také aktivizaci, stimulaci a rozvoj smyslů. Ve škole je pobyt ve snoezelenu pro děti velice vítaným zpestřením. Mnoho z nich tu má své oblíbené pomůcky, hračky a často zde ochotněji spolupracují a učí se novým věcem. Proto jsme uvítali možnost zaškolení všech pedagogů do tohoto konceptu.

Eva Ulmanová

NOVÝ OBOR – DVOULETÁ ŠKOLA PRAKTICKÁ

Od začátku nového školního roku bude na Základní škole a Praktické škole Velká Bíteš, příspěvkové organizaci, otevřen nový obor středního vzdělávání Dvouletá škola praktická. Tento obor je určen pro žáky se středně těžkým stupněm mentálního postižení, popřípadě žákům s lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, které jim znemožňuje vzdělávání na jiném typu střední školy. Zaměřený bude zejména na pěstitelství. Studenti, kteří by měli o studium zájem, musí mít ukončenou povinnou školní docházku. Vzdělávání se uskutečňuje v rámci denního studia a délka vzdělávacího programu je dva roky. Ve výjimečných případech však může ředitel školy vzdělávání prodloužit až o dva roky. Absolventi mohou své získané vědomosti a dovednosti uplatnit přiměřeným výkonem při pomocných pracích ve zdravotnictví, v sociální péči a službách, ve výrobních podnicích, v zemědělství nebo třeba v chráněných dílnách. Uchazeči o nový obor se mohou hlásit již v prvním kole přijímacího řízení, přihlášky je nutné podat do 20. února 2024. Ředitelství předpokládá, že zájemcům bude zpřístupněno i druhé kolo přijímacího řízení s možností podání přihlášky v termínu od 20. – 24. května 2024. Více informací o tomto oboru naleznete na stránkách školy www.specskolabites.cz.

Eva Ulmanová

CO DĚLÁ LÍPA V ZIMĚ?

Výstava tradic a řemesel. | Foto: Archiv školy

„šlechtičnám“ v Brně, je zajímavá a zábavná, doporučujeme! Starší žáci zamířili do hlubin pravěku. Výběr obrazů Zdeňka Buriana pojmenovaný **Když krajem táhli mamuti** je fascinující nejen pro malíře. Jako obrazová rekonstrukce dob dávno minulých se nám velmi hodil do krámu, tedy výuky dějin. Na místě si všichni vyzkoušeli jako mistr Burian skicovat některé artefakty.

Poznávat na vlastní kůži, případně jinými smysly, je efektivní přístup, který má v Lípě zelenou. Až v budoucnu přijde řada zkoumat Egypt a rýsovat pravý úhel, určitě si všichni vzpomenou, jak ho na podmáčené louce jako malí konstruovali pomocí poměru stran

Návštěva Anthroposu. | Foto: Archiv školy

To ví každý, odpočívá, žije, ale má přestávku. Tedy lípa s malým „el“. V Lípě s velkým „eL“ to žije taky, přestávky by se někdy našly, na odpočinek si necháme prázdniny.

Na výpravách se starší badatelé věnovali **zkoumání ledu**, dokud to příroda dovolila. Děti pozorovaly zamrzání bublin, odlévaly ledivé ozdoby, sledovaly zamrzlou hladinu rybníka, strukturu kaluží i krápníkovou výzdobu u mlýna. Profesionál nám na besedě v prostorách knihovny prozradil některá tajemství pozorování venku. Byl jím **Lukáš Pich, žádaný kamera-man přírody**, známý u nás i v zahraničí. Na jeho doporučení škola pořídila pozorovací stan, a už se těšíme, jak ho vyzkoušíme v terénu. Dalším tématem našeho zájmu je **historie**. Mladší děti jely na výstavu **Tradiční kultura na Moravě** ke

a provázku, jako Egyptané po záplavách. I když tam bylo větší teplo. Nejvíce energie směřovalo k poslednímu dni pololetí. Byl slavnostní a poetický. Děti vyzdobily třídu i sebe a pozvaly rodiče na **Slavnost poezie**. Všichni recitovali, zpívali, tančili, v programu zaznělo i několik nástrojů. Další krok k dovednosti sebevědomě vystupovat na veřejnosti.

Vrcholem slavnostního dne bylo zřejmě **vysvědčení** a jeho samostatné studium (u prvňáků s podporou dospělých). Text

slovního hodnocení lípových dětí je náročná četba. Odráží posun ve znalostech a dovednostech, doporučuje další cestu za vzděláním, proto je dobré se s ním důkladně seznámit. Součástí pohybu je tradičně **výcvik na bruslích**. Ten poslední si všichni užili v maskách, s programem a muzikou. **Karneval na bruslích**, to je tak trochu jiný **masopust**. I ten jsme si před jarními prázdninami v Lípě stačili užít. Naše koblížky, v družině smažené, a čaj přišli ochutnat **koledníci z mateřské školky Pecka** a s nimi trochu netradičně pojatý medvěd. Za doprovodu kytary a ukulele jsme zpívali ty pravé, masopustní písničky a trochu si s ním zařídili.

Před prázdninami přišlo loučení s oblíbeným dramatickým kroužkem. Asi by nepomohl ani plánovaný dopis na děkanát vysoké školy, která změnila lektorce rozvrh. Proto do **představení pro rodiče a kamarády** o pirátech a přátelství, nazvaném **Diamantový klíč**, dali všechno. Nebylo malých rolí, herci hráli s nasazením hru, kterou si tak trochu vymysleli „na tělo“. Moc pěkná tečka za zimou v Lípě. Užili jsme si ji, a teď očekáváme, co nadělí předjaří.

Táňa Filipová

KULTURA

KLAVÍRNÍ VIRTUOS MATĚJ PINKAS

Na únorovém koncertu Bítešského hudebního půlkruhu se nám představil mladý talentovaný pianista Matěj Pinkas. Ve svých 18 letech je vycházející hvězdou v oblasti vážné hudby. Vystoupil u nás se sólovým recitálem a na programu byly skladby, které jistě uspokojily nejednoho klavírního labužníka.

Na úvod koncertu zahrály dvě žákyně ze zdejší základní umělecké školy – Rosálie Pšikalová a Alena Kulíková ze třídy Heleny Bobkové. Poté již nastoupil Matěj Pinkas a trůfám si říct, že od prvních tónů si zcela podmanil bítešské publikum.

Zahájil skladbou *Impromptu B dur op. 142, č. 3* F. Schuberta, která je vystavěna jako téma s variacemi. Zpěvný a melodický úvod se postupně obměňuje v nejrůznějších variacích, ať již elegantních, romantických, virtuózních, tak i smutných a dramatických. Matěj nás okouznil krásným zvukem, především nádherně znělými a zvonivými

Z koncertu. | Foto: Otto Hasoň

vršky, které se ozývaly i v nejjemnějších pianissimech. Následovala Sonáta č. 21 C dur, op. 53 „Valdštejnská“ L. van Beethovena, která patří k jeho nejznámějším. Matěj ji přednesl s ohromnou energií a vnitřním nábojem. Se svojí technikou si mohl dovolit velmi rychlé tempo v 1. větě, které dokázal udržet po celou dobu. Veškeré melodie byly naprosto zřetelně zahrané, dokázal vytvořit ohromné napětí, skvělou pulzaci a změnit dynamiku v setině vteřiny. Ve 2. a 3. větě zase vynikl jeho krásný znělý tón a smysl pro harmonickou výstavbu. Diváci ho odměnili velkým potleskem a poté následovala krátká přestávka. Druhou část koncertu zahájil Matěj Pinkas Arabeskou R. Schumanna. Tato drobná skladba z období romantismu nás naladila na další závažnější díla tohoto období. Nejdříve jsme vyslechli Koncertní fantazii na české národní písně B. Smetany. Autor využil českých národních písní a stylizoval je do koncertní podoby se všemi technickými a zvukovými možnostmi, které klavír nabízí. Matěj naplno projevil svoji muzikalitu, smysl pro českou zpěvnost a virtuositu. Má schopnost rozeznít klavír do neuvěřitelně barevného a téměř až orchestrálního zvuku. Hraje nádherně a procítěně melodie na pozadí technicky náročných pasáží a vyniká fantastickými trylky. Jeho hra zkrátka umí nadchnout a vtáhnout vás do děje. To ostatně prokázal v Polonéze cis moll op. 26, č. 1 F. Chopina a rovněž v Sonátě č. 1 f moll S. Prokofjeva, která byla poslední skladbou večera. I zde předvedl vynikající techniku, zněla fortissima a dynamické zlomy. Po velkém potlesku a ovacích ve stoje jsme se dočkali ještě drobného přídavku z dílny C. Debussyho Dívka s vlasy jako len.

Matěj nás svojí hrou opravdu nadchl. To, jak dokáže ve svém věku interpretovat hudbu, je zcela mimořádné. Bez zbytečně okázalých gest jde přímo k podstatě věci. Na prvním místě při jeho hře není on, ale hudba. Přejí mu, ať ho na této cestě nic nezastaví a ať svým uměním dělá radost posluchačům po celém světě. A doufám, že ho i u nás v Bíteši ještě uslyšíme.

Marika Vacková

JARNÍ KONCERT BHP

Tak se pomalu loučíme se zimou a jaro již polehoučku začíná svoji píseň. My v březnu v našem bítešském půlkruhu uvítáme zpěváka Robina Červínku, kterého doprovodí klavíristka Marta Vašková.

Barytonista Robin Červínek se narodil roku 1994 v Kyjově, kde se zpěvem započal na zdejší ZUŠ. Dále navštěvoval soukromé hodiny u sólisty Národního divadla v Olomouci Davida Szendiucha. V roce 2021 získal magisterský titul na JAMU v Brně ve třídě doc. Zdeňka Šmukaře a od roku 2020 studuje na u prof. Margit Klaushofer na Universität für Musik und darstellende Kunst ve Vídni. Během studií se zúčastnil několika mezinárodních interpretačních kurzů u světových umělců a pedagogů. V roce 2018 se stal absolutním vítězem soutěže Pražský pěvec. Získal 2. cenu na Mezinárodní pěvecké soutěži Antonína Dvořáka v Karlových Varech, z níž si odnesl rovněž velké množství mimořádných cen. K jeho dalším soutěžním úspěchům patří 2. místo na Duškově interpretační soutěži. V květnu 2019 získal 2. místo na soutěži Iuventus Canti. V roce 2021 opět získal 2. místo

na soutěži Iuventus Canti a stal se laureátem mezinárodní soutěže Mikuláše Schneidera-Trnavského. V listopadu 2021 se stal vítězem soutěže Nadace Bohuslava Martinů, kde také získal tři zvláštní ceny. V roce 2022 získal titul absolutního vítěze na Dvořákově soutěži v Karlových Varech. Od sezony 2021/2022 je členem operního studia Slovenského národního divadla v Bratislavě. Hostuje také v ND v Brně a ND v Ostravě. Koncertně vystupuje po celé České republice i v zahraničí, je uveden na aktuální Listině mladých umělců NČHF.

Marta Vašková, narozená v Martině v roce 1959, vystudovala žilinskou konzervatoř. Nyní docentka Hudební fakulty JAMU vystudovala hru na klavír na téže ústavu. Od roku 1986 působí v oboru klavírní spolupráce na katedře zpěvu. Kromě dlouholeté pedagogické činnosti koncertuje s významnými operními zpěváky doma i v zahraničí, například v Rakousku, Německu, Slovensku a Chorvatsku. Korepetuje na různých interpretačních kursech a mezinárodních soutěžích a získala řadu ocenění za nejlepší klavírní doprovod. Se svým manželem Milanem Vaškem tvořili úspěšné klavírní duo a pro Český rozhlas nahráli skladby pro dva klavíry. V roce 2018 ji Turčianské kulturní středisko v Martině udělilo Čestné uznání za dlouholetou činnost uměleckou a pedagogickou a významný přínos v oblasti hudebního umění na Slovensku i v zahraničí.

My se můžeme těšit na klasický program, který provedou na našem koncertu. V první půli uslyšíme Cikánské melodie A. Dvořáka, výběr z Nových slovenských zpěvů B. Martinů a Finch'han dal vino z Don Giovanniho (šampaňská arie) W.A. Mozarta. V druhé půli potom zazní Votré toast z Carmen G Bizeta, Avant de quitter ces lieux z Fausta Ch. Gounoda, Jen jediná z Čertovy stěny a Jsem žebrák z Tajemství B. Smetany. Na konec vyslechneme Largo al factotum z Lazebníka sevillského G. Rossiniho. Věřím, že nás čeká příjemný koncert a srdečně vás zvú do KD Velká Bíteš **v úterý 12. března 2024, začátek v 19.00 hodin.**

Ondřej Sedlák

NOMINACE BÍTEŠSKA NA CENU ZLATÁ JEŘABINA 2023 V KATEGORII „PÉČE O KULTURNÍ DĚDICTVÍ.“

Každoročně, letos již ve 20 ročníku probíhá anketa Zlatá jeřabina – Cena Kraje Vysočina za kulturní počin roku 2023. Letos v kategorii „Péče o kulturní dědictví“ byla do ankety vybrána i akce z bítešského regionu, a to akce Jáchymov (Velká Bíteš) / Restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého.

V rámci tohoto dlouhodobě chystaného projektu došlo k citlivé a vkusné opravě dlouhou dobu neudržované a chátrající sochy sv. Jana Nepomuckého umístěné v jáchymovské zvonici. Dostalo se i na vytvoření nového podstavce pro sochu jako náhrady rozpadlého původního, včetně umístění časové schránky do tohoto podstavce. Při opravě došlo po očištění letitých sedimentů k orientační dataci díla a určení dílny jejího vzniku, což bylo překvapení jak pro místní občany, tak i pro restaurátorskou dílnu. Autorství sochy bylo připsáno kamenické dílně rodiny Jelínků původem z Kosmonos, která působila v období baroka na budišovském panství, jehož byl Jáchymov součástí.

Restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého Jáchymov – stav před opravou, během oprav a po opravě. | Foto: Archiv autora

Během restaurátorských prací se osadní výbor Jáchymova dohodl a realizoval i úpravu interiéru zvonice tak, aby byl návrat opravené sochy co nejdůstojnější. Došlo k výměně betonové podlahy za kamennou a změny se dotkly i výzdoby a dalšího inventáře.

Nominace akce do výběru 20 počínů z dané kategorie Péče o kulturní dědictví potvrdila, že se dílo podařilo, a nejen místní mohou být právem na památku hrdí.

O vítězných projektech se bude hlasovat v termínu od **1. března 2024 do 31. března 2024**, a to elektronicky na webových stránkách Kraje Vysočina.

<https://www.kr-vysocina.cz/zlata-gerabina-r-2023/ds-305711/p1=130686>

Chcete-li podpořit projekt z našeho regionu, neváhejte dát svůj hlas právě našemu zástupci v klání.

Děkujeme za podporu občanům Jáchymova, restaurátorské dílně MgA Zdeňka Kovářka a BcA. Daniela Chadima, vedení města Velké Bíteše a v neposlední řadě i našim občanům, kteří nás v anketě podpoří. Akce byla realizována s využitím fondu Kraje Vysočina, programu Památky.

Roman Pastyřík za osadní výbor obce Jáchymov

PŘEDNÁŠKY V BÍTEŠSKÉM MUZEU PRO MĚSÍC BŘEZEN

Městské muzeum společně s Městskou knihovnou si jako součást jarního přednáškového cyklu na měsíc březen připravilo pro zájemce cestopisné přednášky. V přednášce konané v úterý 5. března, nás Mgr. Libor Drahoňovský seznámí s Pojizerskou částí Českého ráje. Na středu 27. března pak máme připravenou přednášku manželů Márových, se kterými zavítáme prozkoumat Austrálii. **Přednášky proběhnou ve velkém výstavním sále muzea na Masarykové náměstí čp. 5, vždy od 17.00 hodin.**

Český ráj – Pojizeří – úterý 5. března

Beseda s promítáním Český ráj podél Jizery je věnována nejen přírodním krásám, ale také venkovské lidové architektuře, hradům a zámkům, dále církevním památkám i městům. Dozvíme se spoustu zajímavostí z bohaté historie Železného Brodu, Turnova, Mnichova Hradiště a Bakova nad Jizerou. Zastavíme se u malebných roubenek i lidových soch. Dále spatříme úchvatné přírodní scenérie, například kaňon Jizery nad Železným Brodem, Suché skály, Maloskalsko a Příhrazské skály.

Austrálie – středa 27. března

Manželé Márovi se synem Jirkou objeli celý kontinent kolem dokola a vydali se také do horoucího středu k posvátnému rudému monolitu Uluru. Cestou nakrmili skákající krokodýly, šnorchlovali ve velkém bariérovém útesu, házeli bumerangem nebo naslouchali hraní Aboridžinců na didžeridu. Žasli v poušti mezi tisícovkou skalních jehel Pinnacles, nadšeně krmili klokany z ruky a šplhali po žebříku kolem stromu do výšky 70 metrů. Prožijte společně s nimi příběh plný dobrodružství, napětí a radosti.

Ivo Kříž, Městské muzeum

POZVÁNKA DO MĚSTSKÉ KNIHOVNY

Březen – měsíc čtenářů

Celostátní knihovnickou kampaň *Březen měsíc čtenářů* vyhláší již od roku 2011 Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR. Ve čtrnáctém ročníku ČTENÁŘE ROKU budeme letos hledat největšího čtenáře z řad nejmenších a zároveň z řad nejstarších čtenářů.

Pro vítěze máme připraveny jak jinak, než knižní dárky a také se utkají v krajském kole. Všichni krajsí vítězové získají krásné knižní dary a celostátní Čtenář roku se zúčastní předávání cen Magnesia Litera v Praze.

Nové i stávající čtenáře zveme do knihovny. Můžete si přijít vybrat zamilovanou klasiku, novinky z románů, detektivek, historické beletrie nebo samozřejmě naučné literatury z mnoha oborů. Pro děti máme oddělení, ve kterém můžete trávit volný čas, vybírat knížky nebo třeba navštívit některý z programů. Každé pondělí v měsíci březnu registrujeme nové čtenáře zdarma.

V rámci měsíce čtenářů se na vás budou také těšit spisovatelka Danka Šárková, cestovatel Roman Janusz, lektorka mezinárodně uznávané metody P.E.T. Zuzana Škyříková a protože v březnu slavíme i týden Trénování paměti, přijede Mgr. Eva Fruhwirtová, trenérka paměti a další.

6. 3. v 17.00 hod. Kazachstán – země divů a Nebeských hor

Roman Janusz a Městská knihovna Velká Bíteš vás srdečně zvou na multimediální cestopisnou besedu.

Fascinující krajina jižního Kazachstánu je pokladnicí panenské přírody, která překvapí nepředstavitelnou pestrostí. Multimediální projekce expediční skupiny Gorole přináší tradičně nezapomenutelný zážitek plný působivých fotografií a videí, podmanivých scénérií z ptáčích perspektivy, autentické hudby a poutavého vyprávění.

11. 3. od 9.00 do 10.30 hod. Jarní vyrábění s Centrem Kopretina

Srdečně zveme všechny rodiče a děti na dopolední jarní vyrábění v knihovně. Velkomeziříčské Centrum Kopretina si pro vás připravilo jarní program a zároveň vás seznámí se svými aktivitami, které můžete jako rodiče využívat. Jejich posláním je posilovat hodnoty rodiny a mezigeneračních vztahů. Ve svém centru nabízejí volnočasové aktivity pro rodiny s dětmi, vzdělávání a poradenství v prorodinné oblasti. Přijďte si užít jarních dní společně s dětmi v knihovně a zároveň získat přehled o zajímavých možnostech a tipech pro volný čas.

12. 3. v 17.00 hod. Metoda Aktivního naslouchání, přednáší Mgr. Zuzana Škyříková

S metodou aktivního naslouchání nás seznámí Mgr. Zuzana Škyříková, která se zaměřuje na komunikaci s dětmi. Jako lektorka kurzů Výchovy bez poražených, učí na svých seminářích, jak řešit konflikty dětí i rodičů, aby doma byl klid, pohoda a nikdo nevyšel jako poražený.

Naslouchání je jedna z nejdůležitějších dovedností, které v komunikaci máme. Často ji považujeme za samozřejmou, a tak nad ní moc nepřemýšlíme. Co když ale díky tomu, že se naučíme, jak správně projevit zájem nebo povzbudit mluvčího k dalšímu projevu, dokážeme vybudovat pevné vztahy, získat důvěru. U dětí buduje vytváření těch „správných cestiček v mozku“, které jim v budoucnosti pomůže zvládat stresové situace. V soužití s dětmi eliminuje křik, vyhrožování, příkazy, zákazy a neustálé opakování.

Rezervace místa nutná. Účastnický poplatek: 120,-

18. 3. v 17.00 hod. „Krkonose, seznamte se“ setkání se spisovatelkou Dankou Šárkovou

Zažijte besedu tak trochu jinak. Čekají vás nejvyšší vrcholky s výhledy, ochutnáte to nejlepší z krkonošské kuchyně a poznáte folklór. To vše prostřednictvím fotografií a videí v dobových kostýmech v původním prostředí exteriérů a interiérů. Dozvíte se, co jsou dračky, srp, poudačky, loktuše a mnoho jiného. Poutavou formou vyprávění budete zavedeni do zajímavých míst a naučíte se vařit základní recepty. Beseda je připravena ke knihám Krkonose, seznamte se a Krkonošská kuchařka. Fotografie jsou od velmi úspěšného fotografa Dušana Štrause. Autorka přečte i úryvky z knih.

18. 3. – 22. 3. během výpůjční doby knihovny, SWAP rostlin

Slouží pro výměnu sazenic, řízků rostlin, květin, zkrátka přebytků.

Naše Semínkovna je vám k dispozici celý rok a během tohoto týdne se k ní připojí i rostlinný SWAP, kam můžete přinést svoje přebytky ať již zahradních, či pokojových rostlin, sazenic i řízků. A naopak, přijďte si vybrat nějakou novou pokojovku nebo doplnit sortiment zahradních rostlin.

Doneste své přebytečné výpěstky a udělejte s nimi radost zase někomu jinému a nabídnout jim nový domov. Stejně tak si k nám můžete přijít vybrat sazeničky, pokojovky nebo třeba jen řízky.

Výpůjční doba knihovny

Po 12.00 – 17.00

Út 12.00 – 17.00

St 8.00 – 12.00, 13.00 – 17.00

Pá 8.00 – 12.00, 13.00 – 17.00

19. 3. v 17.00 hod. Alergie – jak funkčně připravit tělo na jarní sezónu?

Přijměte srdečné pozvání na přednášku Evy Grégrové, která mnohé z vás jistě osloví. Alergie a s ní spojené následky totiž trápí každého druhého člověka.

Během přednášky se budeme věnovat především problematice alergií a s nimi spojených problémů. Alergie postihují mnoho lidí a mohou se projevat různými způsoby, od alergií na pyl

a prach až po potravinové alergie, včetně alergie na lepek a histamin. Přednáška se snaží zjednodušeně vysvětlit alergii jako reakci imunitního systému, který zaměňuje neškodné látky za choroboplodné zárodky, což vede k zánětu a potenciálně k zdravotním problémům. Mimo jiné se dozvíte také o spojitosti mezi alergií a chronickým zánětem v těle. Nebudou chybět ani informace o tom, jak minimalizovat alergickou reakci nebo jí dokonce předejít a jak zjistit pomocí diagnostického měření intenzitu chronických zánětů v těle. Zdravý život bez alergií začíná lepší rovnováhou v našich buňkách, střevech a také imunitním systémem.

26. 3. v 17.00 hod. Poznej svůj mozek

Přijďte na přednášku Mgr. Evy Fruhwirtové, trenérky paměti III. (nejvyššího) stupně, z jediné mozkoherny v České republice. Čeká vás hodina plná zajímavostí o mozku a také paměťová cvičení. Odhalíte, jak mozek funguje, jak je to s dlouhodobou a krátkodobou pamětí, soustředěním, jak pracovat s informacemi a také jak tyto informace využít v praxi.

A proč vlastně paměť trénovat a mozek posilovat? Jednoduše proto, abyste byli v pohodě. „Mozek je jako sval, který se tréninkem posiluje. Chcete vyběhnout do pátého patra bez zadýchání? Potřebujete kondičku. Pro paměť i koncentraci to platí také. Poznejte svůj mozek a lépe poznáte i sami sebe“.

Účastnický poplatek 50 Kč.

V dalším setkání 9. 4. v 16.00 hod. navážeme interaktivním programem, na kterém vám paní Fruhwirtová představí řadu mozkohraček a nejmodernějších neurotechnologií pro trénování.

Omezení provozu:

12. 3. Výpůjční doba stanovena 13.30–17.00 hod. (Omezení z důvodu školení)

Katka Bartošková, Monika Ulmanová

KNIŽNÍ NOVINKY

Březen je od roku 1955 neodmyslitelně spojen s oslavou knih, čtenářů a čtení. Právě nyní je tedy opravdu ten nejvhodnější čas na dobrou četbu. V bítešské knihovně na nás opět čeká řada nových titulů. Zmíníme alespoň některé.

Nebudeme se zbytečně držet při zemi, rovnou se pustíme do prózy pro náročnější čtenáře. **Čokoládová krev** je román známé české spisovatelky **Radky DENEMARKOVÉ**. Čtenáři, užijte si skvělou jízdu – cestu vlakem, který projíždí devatenáctým stoletím a míří přímo k nám samotným, do naší doby. Okénkem můžete sledovat George Sandovou, Boženu Němcovou a Johna D. Rockefellera a na základě krátkých epizod z jejich

životů se vám otevřou témata, jež se v koloběhu dějin stále opakují a jsou aktuální i dnes: bezohledná moc peněz v kontrastu s chudobou, svoboda žen a jejich postavení ve společnosti a mnohá další.

Srdce z ledu – mít něco takového obvykle nebývá vnímáno pozitivně. V případě detektivky **Jitky LUDVÍKOVÉ** se ovšem nemusíte za nic stydět. Toto srdce totiž patří jedné mrtvé ženě. Ledovou princeznu, přesněji řečeno nález nahého těla uprostřed zamrzlého rybníka, ohlásili dva mladí studenti. Jak se brzy nato ukázalo, rozhodně se nejednalo o silvestrovský vtípek. Co je to za ženu, jak zemřela a kdo je jejím vrahem?

Ze světové literatury uveďme mezi novinkami, které jsou v naší knihovně k dispozici, např. knihu **Velká samota**. Americká spisovatelka **Kristin HANNAH** čtenáře přenese do roku 1974, a to do rodiny Ernsta Allbrighta. Ten se po bojích ve Vietnamu vrací domů jako úplně jiný člověk. Je neklidný, trápí ho noční můry... A pak získá chatu na Aljašce. Rodina doufá, že právě tam by zase mohli spokojeně žít. Zpočátku to tak vypadá, jenže pak přijde zima a Ernstův psychický stav se prudce zhorší. V silné vánici uprostřed divočiny třináctiletou Leni ani její matku nikdo nezachrání! Poradí si samy?

A co třeba **Holky z Detroitu**? Nechcete se seznámit? První z nich se jmenuje Melanie Barnettová a nemusela by to být špatná známost: pracuje v marketingovém oddělení palírny kentuckého bourbonu, brzy se má rozhodovat o jejím povýšení, se snoubencem se nedávno rozešla a pozor: prapratetička Violet jí odkázala veterána – šarlatově rudý sporták! A jsme u druhé dámy. Autorka knihy, **Tori WHITAKER**, nás nyní vrátí do minulosti, konkrétně do roku 1921. V té době již zmíněná Violet Bondová přijela do Detroitu, kde poznala mnoho nových přátel, prožívala nečekané lásky... Životy obou žen se náhle protnou. Ač je od sebe dělí několik generací, obě si kladou stejné otázky, především jak chtějí dál žít nebo co přesně představuje život moderní ženy.

Nové knížky jsou v knihovně k dispozici také v oddělení pro děti a mládež. Na čtenáře, kteří se těší na rozuzlení úspěšné trilogie **Prašina, česká Prašina 3: Bílá komnata**. Český spisovatel **Vojtěch MATOCHA** zasadil děj této knihy do Prahy. Touha po pomstě sem přivádí i podnikatele Klementa Hroudu. Krchlebaní, vedení záhadným Melicharem, se připravují na pátrání po stroji dávného vynálezce Hanuše Nápravníka. Znalci předchozích dvou dílů Prašiny tuší, že se schyluje k poslednímu střetu. En se rozhodne vzít osud čtvrti do vlastních rukou a Jirka se vydává v jejích stopách...

Jednou z nových knížek pro děti je **Princezna Rošťanda a kouzelná proměna** od finské autorky **Eliny HIRVONEN**. Hlavní hrdinkou této pohádky je Rózinka, malá holčička s velikou fantazií. Mezi poklady, které má poschovávané v pokojíčku, má třeba čarovný prstýnek, který ji může přenést, kam si bude přát, nebo kouzelné princeznovské koruny. Ty používá v situacích, kdy je třeba rozlousknout nějaký oříšek. A jak všichni tušíme, nějakou takovou korunu bude nutně použít.

Sice už všichni čekáme na jaro, ale mnozí z nás si říkají: „Proč už ty zimy nejsou jako dřív? Vždyť ještě před pár lety pokrývaly zimní krajinu sněhové peřiny, mrzlo, až praštělo... Co se to děje?!“ Odpověď možná najdeme v knížce **Zimní tulipán** od české spisovatelky **Daniely KROLUPEROVÉ**. Musíme se však vrátit do doby adventu. Klárka tehdy byla moc smutná. Tušila totiž, že Vánoce, které mají brzy přijít, budou na

blátě. A najednou vidí, jak z nebe padá maličká bytůstka – sněhová víla Bela. Od ní se Klárka dozvídá, že se pokazil stroj na výrobu sněhu. Bílý tulipán, který sněhovou mašinku pohání, totiž letos nevykvetl! Klárka neváhá, vydává se za dobrodružstvím. Spolu se sněhovou vílou putuje do tajemného ledového zámku, aby spolu zachránily bílé Vánoce. A pokud se jim to podaří, možná se nám opět vrátí ty naše vysněné bílé zimy!

Letošní zima ale končí, a tak se s ní prostřednictvím bílého tulipánu rozloučíme, abychom ve středu 20. března 2024 krátce po 4. hodině ranní přivítali jaro. Krásný březen!

Šárka Dohnalová

SOUTĚŽ PRO ČTENÁŘE ZPRAVODAJE

Znáte své okolí?

Je tu další **hádkanka** z okolí Velké Bíteše. Napište nám na e-mailovou adresu program@bitessko.com nebo na **tel. č. 607 007 620** správnou odpověď na uvedenou otázku. **Uzávěrka odpovědí je 15. 3.** Vylosujeme a odměníme dva z vás se správnou odpovědí. Tu všem čtenářům prozradíme v následujícím čísle Zpravodaje města Velké Bíteše.

*Kde se nachází vyobrazená pamětní deska?
Foto: Archiv Klubu kultury*

Otázka pro tento měsíc:

Kde se nachází vyobrazená pamětní deska?

V únorovém Zpravodaji byla vyobrazená socha Kocoura v botách, která je umístěna u zahrady Mateřské školy na Masarykově náměstí ve Velké Bíteši. Sochu z dubového dřeva vyřezal Pavel Krupička z Velké Bíteše v červnu r. 2021 v rámci programu řezbářského sympozia.

Členové redakce Zpravodaje dne 16. února vylosovali ze správných odpovědí dva výherce. Těmi se stali: **Josef Loup a Jaroslav Dufek.**

Výhercům, kterým byla předána malá pozornost, gratulujeme.

Redakce

ZPRÁVY Z FARNOSTI

MODLITBA MĚSTEM VELKOU BÍTEŠÍ

Na letošní Velikonoce přichází farnost s neobvyklou modlitbou křížové cesty. Na Velký pátek 29. března večer se vydá ulicemi Bíteše modlitební průvod. Tento den je připomín-

Ilustrativní snímek ze Slavkova u Brna z r. 2023. | Foto: Milan Vávro

kou Ježíšova utrpení a smrti, přinesené Bohu Otci jako výkupná oběť za spásu světa a každého člověka. Ježíšova cesta s křížem je nadčasová, stává se cestou života jednotlivců i celých národů, dotýká se tedy i nás a naší doby.

Křesťanství dalo Evropě základ a jejím obyvatelům vtisklo určitý styl života. V dnešní době se mluví více o chybách, které se staly při hlásání křesťanské víry, zatímco se málo zveřejňují fakta o životě mnoha křesťanů, kteří se stali zářným příkladem svatosti a neváhali podstoupit mučednictví pro věrnost Bohu a dobro druhých.

Na Velký pátek se chceme při putování ulicemi našeho města vydat s Kristovým křížem a přimlouvat se za naši společnost a její budoucnost. Zastavení budou nejen u církevních budov, ale také úřadů státních institucí, škol, zábavních podniků a zdravotnických zařízení. Tato „zastavení“ k modlitbě jsou totiž místa současného života lidí, kde probíhají důležitá rozhodování a vytváří se nová tvář společnosti. Při křížové cestě jsme vyzváni, abychom byli odhodláni vzít na sebe podle Kristova příkladu kříž různých situací života svého i druhých lidí.

Závěrem křížové cesty je rozjímání nad Ježíšovým tělem, uloženým do hrobu. Namísto kritiky a beznaděje máme být lidmi naděje, která nesmí být pohřbena. Vždyť Kristus vstal třetího dne z mrtvých.

Křížová cesta městem začíná **v pátek 29. března v 19.30 h. před kostelem**. Jste srdečně zváni.

P. Milan Vávro, farář

PROGRAM FARNOSTI:

Pravidelné bohoslužby ve farním kostele: neděle v 8.00 a v 9.30, středa v 18.00, čtvrtek v 8.00, pátek v 18.00, sobota v 7.30. Svátost smíření před každou bohoslužbou. Křížová cesta v kostele: pátek 17.30, neděle 14.30.

- 1.–3. 3. Děkanátní setkání ministrantů fara Heřmanov.
6. 3. Mše sv. pro děti a školáky (středa) 18.00 s přípravou na 1. sv. přijímání.
10. 3. Postní duchovní obnova při bohoslužbách VB a Březí – P. Petr Hošek ze Šlapanic.
24. 3. Květná neděle, žehnání ratolestí před kostelem.
24. 3. v 17.00 – Velikonoční příběh – divadelní představení, které připravila bítešská farní mládež
27. 3. Svátost smíření 17.00–19.00
28. 3. Zelený čtvrtek, mše svatá na památku poslední večeře Páně, 17.00 Březí, 18.30 Bíteš, adorace v Getsemanech.
29. 3. Velký pátek, velkopáteční obřady 15.00 Bíteš, 17.00 Březí.
29. 3. Velkopáteční křížová cesta městem Velká Bíteš 19.30.
30. 3. Bílá sobota 8.00–16.00 adorace u Božího hrobu v kapli.
30. 3. Vigilie Vzkříšení Páně, Březí 18:00, Bíteš 20.30.
31. 3. Slavnost Zmrtvýchvstání Páně, žehnání pokrmů, velikonoční sbírky na stavbu farního sálu.
1. 4. Velikonoční pondělí, 7.30 Bíteš, 11.00 Březí.

Kontakty: Farář P. Milan Vavro, mobil +420 604 280 160, e-mail: velkabites@dieceze.cz
Římskokatolická farnost Velká Bíteš, Kostelní 71, 595 01 Velká Bíteš

Informace: www.farnostvelkabites.cz

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

PODĚKOVÁNÍ SPONZORŮM

Děkuji podnikatelům, sponzorům, obcím Katov, K.N.Ves, Níhov, Křižínkov, Křoví, Nové Sady, MÚ Velká Bíteš, kteří přispěli svými dary k obohacení již 31. reprezentačního plesu SH ČMS okrsku Velká Bíteš, konaném 26. ledna 2024 v kulturním domě Katov, a zároveň mají tak pochopení pro činnost dobrovolných sborů, které jsou zde pro to, aby chránily majetky a životy nás všech. Musím vyjádřit obdiv a poděkování za věnování finanční částky do tomboly od všech našich sester a bratrů hasičů, kteří jsou součástí okrsku Velká Bíteš. Poděkování patří našim kamarádům z Dolních Louček i hasičům z okolních sborů.

Starosta SH ČMS okrsku Velká Bíteš Ludvík Zavřel

VÝROČNÍ VALNÁ HROMADA SH ČMS OKRSKU VELKÁ BÍTEŠ

konaná v Bezděkově, dne 14. ledna 2024 od 9.00 hod.

(Dokončení článku z minulého č. Zpravodaje – výběr hlavních informací)

Ze zprávy starosty okrsku (pokračování)

Rekapitulace činnosti v minulém roce

- 15. ledna – výroční valná hromada v Křižínkově
- 27. ledna – 30. reprezentační ples okrsku Velká Bíteš v Katově
- 6. května – mše svatá k počtě sv. Floriána ve Velké Bíteši za živé a zemřelé sestry a bratry hasiče
- 20. května – oslava 130. výročí založení SDH Níhov
- 21. května – okrskové cvičení v Níhově
- 10. června – oslava 100. výročí založení SDH Křižínkov
- 18. srpna – návštěva největší prezentace požárních automobilů na letišti Příbyslavi. Akce s názvem „Pyrocar“, pořádaná Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska, ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem, se konala 18. a 19. 8. a navštívilo ji více než 40 000 diváků.
- 19. srpna – oslava 80. výročí založení SDH Katov
- 22. září – prověřovací cvičení
- 14. října – přátelské setkání hasičů nad 60 let

Plán akcí na rok 2024

- 20. ledna – republikový ples v Hlinsku
- 26. ledna – 31. reprezentační ples okrsku Velká Bíteš v Katově
- 4. května – mše svatá k počtě sv. Floriána v Dolních Loučkách za živé a zemřelé sestry a bratry hasiče
- 5. května – okrskové cvičení ve Velké Bíteši
- 11. května – okresní kolo v požárním sportu v Lavičkách
- 24. května – 30. zájezd okrsku, tentokrát do Orlických hor
- 1. června – oslava 130. výročí založení SDH v Březi
- 8. června – okresní kolo v klasických disciplínách v Bobrově
- 15. června – celostátní prezentace hasičských praporů v Telči

Pohled do jednacího sálu. | Foto: Archiv SDH

Předání medailí a čestných uznání

Medaile Vincence Broží:	br. Brym Martin,	1979, Košíkov
	br. Duchťík Vladimír,	1954, Nové Sady
	br. Hrobař Čestmír,	1949, Velká Bíteš
	br. Neklapil Jaroslav,	1950, Velká Bíteš
	br. Rozmarýn Miloš,	1964, Velká Bíteš
	br. Sís Lubomír,	1959, Velká Bíteš
Medaile Karla Herolda:	br. Kunc Pavel,	1954, Velká Bíteš
	br. Ošmera Jaroslav	1959, O. Bítýška
	br. Tesař Milan	1954, Velká Bíteš
Čestné uznání okrsku:	br. Burian Pavel	1995, Březka
	br. Mičánek Jakub	1996, K. Nová Ves

Na závěr

Medaili Karla Herolda převzali: Zleva: br. Milan Tesař, br. Pavel Kunc a br. Jaroslav Ošmera. | Foto: Archiv SDH

poděkoval starosta okrsku br. Ludvík Zavřel členům a funkcionářům SDH za jejich poctivou práci, poděkoval také jejich rodinám a všem, kteří tyto dobrovolné i profesionální jednotky podporují. Ocenil také bezděkovské hasiče, v čele s velitelem br. Jiřím Křikavou, starostou sboru br. Antonínem Bartůškem i „jejich děvčata“, za přípravu a zajištění důstojného průběhu výroční valné hromady. Na konec popřál všem přítomným šťastné vykročení do nového roku 2024 a jeho prožití v klidu, pohodě, a hlavně ve zdraví.

Medaili Vincence Broží převzali: Zleva: br. Neklapil Jaroslav, br. Duchťík Vladimír, br. Hrobař Čestmír, br. Sís Lubomír, br. Rozmarýn Miloš a br. Brym Martin. | Foto: Archiv SDH

Co dodat?

Takto kvalitně připravená, hojně navštívená a činnost podrobně hodnotící výroční setkání dobrovolných hasičů nejsou zdaleka samozřejmostí. Svědčí o tom uznání mnoha čestných hostů nejen z Kraje Vysočina, ale i z kraje Jihomoravského.

Alois Koukola

HISTORIE

HISTORIE VELKOBÍTEŠSKÝCH DOMŮ

Seriál o domech a jejich majitelích na náměstí, v ulicích i na předměstích Velké Bíteše zabývající se dobou před polovinou 20. století. Nyní ulice TIŠNOVSKÁ, bývalé čp. 112 (nyní čp. 325 a 599):

Jan Řemenář, který od roku 1586 držel právovárečný dům na náměstí čp. 135 v ceně 450 zlatých, prodal roku 1589 svůj předměstský dům „za kostelem“ v ceně 60 zlatých. Kupující **Martin Uhlíř** zavdal pět zlatých a roční splátky (vejrunky) měl platit po třech zlatých. Od něj roku 1591 zakoupil dům v téže ceně **Jan Vencálků**, který zavdal sedm zlatých na dva termíny. Vejrunky měly plynout po třech zlatých Janu Řemenářovi, kterému tu náleželo 53 zlatých i s tím, co skoupil od Uhlíře. Roku 1594 držela dům již vdova **Markyta Holarková**. Ta roku 1601 odprodala Jakubu Smolařovi (náměstí 90) kousek zahrady u stodoly za dva zlaté, dvě a čtvrt míry žita a půl čtvrti míry hrachu. Smolař totiž zakládal stodolu, přičemž roh párníku vycházel do její zahrady.

Domy čp. 325 a 599, vzniklé rozdělením domu čp. 112, v současnosti. | Foto: autor

Roku 1614 vrchnostenský úředník poručil prodat dům **Jakuba Holarka**. Zakoupil jej v ceně 25 zlatých moravských **Pavel Čapek**, který jej měl splácet při soudu po vejruncích dvou zlatých. Bud' roku 1619 nebo brzy nato zakoupil od Čapka dům v ceně 40 zlatých moravských Francouz „urozený pán“ **David Ruchier**. Ten v letech 1619 a 1621 zakoupil právovárečné domy čp. 2 (300 zlm.) a 3 (1600 zlm.), načež své bítešské nemovitosti rozprodal roku 1626 poté, co přestal být hejtmanem Karla staršího ze Žerotína. Prodal i dům „Holarkovský za kostelem“ s přilehlou zahradou. V téže ceně 40 zlatých moravských jej odkoupil **Alexander Kousal**, držitel právovárečného domu na náměstí čp. 86. V závdku porazil 15 zlatých, které mu Ruchier dlužil, i to, co Čapek vyplatil. Od Kousala zakoupil roku 1629 dům se zahradou ve stejné ceně **Mikuláš Hájek**, který zaval čtyři zlaté. Též on měl splácet dům při soudu po vejruncích dvou zlatých. Někdy poté, za pokračující třicetileté války, dům zpustl. Dle lánského rejstříku z roku 1674 byl veden jako pustý „Holarkovský“ bez rolí. V roce 1690 z něj platil úrok Jiřík Fiala (náměstí 13), který zřejmě užíval zahradu.

K obnově domu došlo až roku 1754, kdy městský úřad připsal rolníku **Blažej Hnát-kovi** „požár tak řečený Horalkovský vedle Tomáše Ondráka [čp. 113 a 114] předně u stezky, a ke mlejnu z druhé strany ležící“. Cena byla stanovena podle „starých knih městských“ na 10 zlatých moravských, které měl nabyvatel vyplatit obci po vejruncích jednom zlatém. Hnátek měl dům „z gruntu“ vystavět, načež vynaložené náklady mohl následně při prodeji domu od kupujícího přednostně vyžadovat. Je možné, že dům vystavěl jako zděný; takto je doložen k roku 1825.

Později roku 1783 si nechal připsat dům po svých rodičích rolník **Josef Hnátek**. Dům byl tehdy „již sešlý“, pročež jej měl „opravovati a z něho jak císařský, tak také obecní povinnosti“ vykonávat. Tehdy ještě stále vázlo na domě 10 zlatých moravských

Dům čp. 112 v roce 1934. | Foto: Archiv Jiřího Pavlíka

vejtrunků, které měly být obci vypláceny po jednom zlatém. K tomu měl Josef vyplatit své sestře Kateřině 15 zlatých rýnských. Kateřina si tehdy vzala truhlu s peřinou v ceně 4 zlatých rýnských 1,5 krejcaru a zbytek částky jí zůstal u bratra k pohledávání. Následně roku 1817 Josef Hnátek postoupil dům se stodolou a třemi jitry rolí na Rejtoku a v Radostínech „jakož i taky pár volů, vůz, vorný a hospodářské nábytky“ v ceně 650 zlatých svému synu též rolníku **Jiříku Hnátkovi**. Ten se tím zavázal vyplatit své sestře Kateřině 200 zlatých dědického podílu. Poté roku 1851 se stali vlastníky domu v ceně 580 zlatých rolník **František a Antonie** (rozená Pálenská) **Hnátkovi**. Tito jej roku 1883 postoupili **Janu a Marii** (rozené Čejdové) **Hnátkům**.

Roku 1900 se dům ocitl v dražbě. Koupila jej *Občanská záložna ve Velké Bíteši*, od které jej 2. května 1904 koupili městský hajný **Jan a Marie Fikrovi**. V září 1918 Marie Fikrová obdržela manželovu polovinu domu, načež roku 1925 postoupila dům manželům **Františku a Marie Fikrům**. Mnohem později, za časovým horizontem tohoto seriálu, došlo k postupnému rozdělení domu na čp. 325 a 599 i přilehlé zahrady s domem čp. 503.

Prameny: Státní okresní archiv Žďár n. S., Archiv města Velká Bíteš, kn. č. 11787, fol. 45, 71, 78, 102; kn. č. 11788, fol. 124; kn. č. 11789, fol. 122; kn. č. 11794, fol. 46; kn. č. 11795, fol. 355–358. Katastrální úřad pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Žďár n. S., pozemková kniha Velká Bíteš Růžová ulice, č. kn. vl. 69.

Jan Zduba

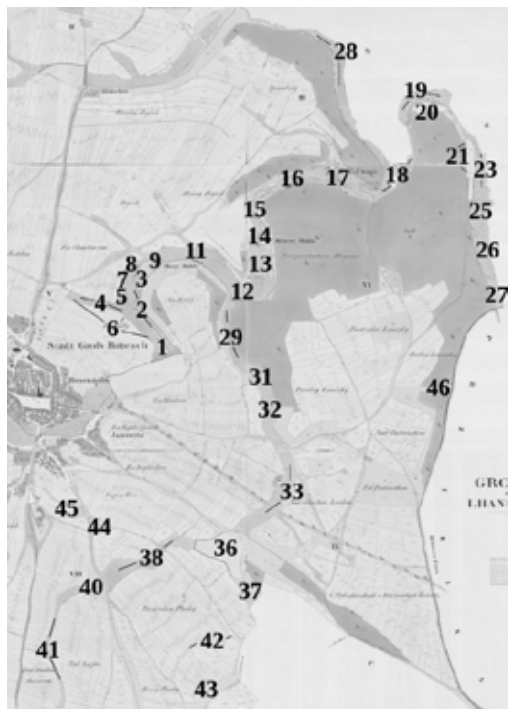
HISTORICKÉ TRATĚ VELKÉ BÍTEŠE

Seriál o historickém katastrálním území Velké Bíteše, jehož hlavními prameny jsou josefinský katastr z let 1785–1789 a městské pozemkové knihy. Nyní JANO-VICKÉ LOUKY.

Čtvrtá trať předměstí Růžová ulice josefinského katastru se zkratkovitým názvem „jejich luk“ následovala po třetí trati s názvem „Městských poddaných v Janovicích“. Začínala pod rybníkem Hadr a pokračovala pod mlýnským náhonem až k přibyslavickým hranicím. Z jedné strany ji v potočních údolích ohraničovaly bítešské lesy a z druhé strany role v několika tratích. Zahrnovala 41 položek, obsahující 32 luk a kromě nich i pastviny, role, dva rybníky (Ježovský a Silnický k Brnu), vodoteče i cestu.

Trať začínala obecní loukou „Pod Hadrem“ (č. 1), kterou město pronajímalo šesti sousedům (1). Následovaly rovněž obecní louky „Draha“ (č. 2, osm sousedů) (2), „Bejkovská“ (č. 3, dva sousedé) (3) a „Babinec“ (č. 4) (4). K domu čp. 85 na náměstí příslušela louka č. 5 mezi obecními loukami (5). Nízký svah mezi obecní loukou Babinec a větší rolí v sousední trati Za valy náležel stejně jako zmíněná role k domu čp. 83 na náměstí a sloužil jako louka (č. 6) (6). Položkou č. 7 byla obecní louka „Kostelnická“, ze které měli užitek dva kostelníci, tehdy Antonín Bajer a Matěj Machát (7). Vedle ní obecní louku č. 8 užíval farář, kterým tehdy byl Karel Osmec (8). Za nimi stál Přední mlýn mlynáře Václava Perného s dvěma složenými a pilou, ke kterému příslušely louky před a za mlýnem (č. 9) (9). Položkou č. 10 byl potok (mlýnský náhon) vedoucí k Prostřednímu mlýnu.

Trat' „Janovické louky“ dle josefinského katastru z 18. století.
Do mapy stabilního katastru z roku 1825 zakreslil autor.

obecní role užívané křovským mlynářem Karlem Pokorným; jedna „pod lesem“ (č. 20) (20) a druhá za křovským mlynářem (č. 21) (21). K domu čp. 182 na tehdejší předměstí Malá Strana náležela podle obecní role ležící role č. 22 a louka č. 23 (23). V majetkoprávním sporu se tehdy nacházela jak zmíněná role Šimona Hudečka č. 22, tak podle jeho louky ležící louka č. 24 křovského rychtáře Tomáše Miderly. Dále se rozprostíraly obecní louky „Mlejnská“ (č. 25, jedenáct sousedů) (25), „Dlouhá“ (č. 26, deset sousedů) (26) a „Hraničná“ (č. 27, pět sousedů) (27).

Na jiném místě se nalézala obecní louka „Dolní Radostín“ (č. 28, čtrnáct sousedů) (28). Výše proti proudu již byla zmíněna v trati Královky a Radostíny obecní louka „Horní Radostín“, užívaná patnácti sousedy. Podobně na jiném místě ležela obecní louka „Dolní Ježovská“ (č. 29, deset sousedů) (29), následovaná špatnou pastvinou na kamenitém kopci (č. 30, 47x26 sáhů = 89x49 metrů). Údolí pokračovalo obecním rybníčkem zvaným „Ježovský“ (č. 31, 55x38 sáhů = 104x72 metrů) (31). Za ním ležela obecní louka „Horní Ježovská“ (č. 32, deset sousedů) (32). Následována byla obecní loukou zvanou „Silnická“ (č. 33, 11 sousedů) (33), v jejíž horní části byl na jedné straně písčité kopeček, kterým do té louky silně tekla voda (č. 34). V sousedství se vypínal zemědělsky obhospodařovaný obecní kopeček (č. 35, 40x7 sáhů = 76x13 metrů). Následoval obecní rybník „Silnický“ (č. 36, 106x58 sáhů = 201x110 metrů) (36).

Následovaly obecní louky „Dolní“ (č. 11) (11), „Metelka“ (č. 12, devět sousedů) (12) a „Hrubka“ (č. 13, deset sousedů) (13).

Položkou č. 14 byl Prostřední mlýn s dvěma složenými mlynářem Severína Vodičky, u kterého ležely dvě role, dvě louky a dvě kuchyňské zahrádky (jedna při stodole, o výměře 9x3 a 15x9 sáhů = 17x6 a 28x17 metrů) (14). Za mlýnem následovala pod položkou č. 15 obecní louka užívaná prostředním mlynářem a „pod lesem“ též obecní louka a dvě pastviny (15). Další obecní louka se nazývala „Hubka“ (č. 16, sedm sousedů) (16). Za ní stál Dolní mlýn o dvou složeních a pile mlynář Antonína Brauna, při kterém ležela role, louka „pod lesem“ i zahrádka kuchyňská, ovocná a travní (č. 17) (17). Dále ležely obecní louky „Kousalka“ podle lesa (č. 18, šest sousedů) (18) a „Dlapka“ (č. 19, šest sousedů) (19). Následovaly dvě

Nad ním směrem ke Klečanům byla obecní louka „Zrzavá“ (č. 37, pět sousedů) **(37)**. Na druhém přítoku se rozprostírala obecní louka „Plácky“ (Plačky?) užívaná obecními poddanými (č. 38) **(38)**. Další položkou č. 39 byla pojezdná cesta, následující položkou č. 40 nevyužívaná vodní nádrž (pátý haltýř „Zbuze“?) **(40)**. Poslední položku trati č. 41 představovala úzká obecní louka „Dlouhý ouvar“ (sedm sousedů) **(41)**, jejíž název odkazoval na protékající potůček.

Louky v Bíteši bývaly po staletí poměrně nedostatkovým typem zemědělského pozemku, a tak i jejich cena bývala oproti rolím výrazně vyšší. Též proto si městský úřad vedl s ohledem na výběr platů zvláštní přehled. Takový se nazýval (na jednom příkladu): „Rejstřík založený a obnovený na louky janovický a loučský, z kterýchžto plat k obecnímu dobrému na pomoc platu varhaníkovi vycházeti má, při městě Veliké Byteši, za primátora pana Pavla Adriana a spoluradními jeho, na den svatého Jiří, jinak den 24. April v roku 1679“. Pořadí těchto luk se v těchto rejstřících mírně proměňovalo, nebylo tak zcela ustálené. V uvedeném rejstříku z roku 1679 bylo janovických luk 15 s celkovou výší ročního platu 19 zlatých rýnských 49 krejcarů 4 denáry, loučských 16 s celkovým platem 47 zlatých rýnských 29 krejcarů 2 denáry. Tyto louky mělo město v přímém vlastnictví, neboť vsi Janovice a zaniklé Loučky mělo zapsány v zemských deskách. Naopak město odvádělo v 17. století vrchnosti plat z užívání luk z Králové hory (5 zlr. 5 kr. 6 d.) a Klečan (10 zlr. 18 kr. 3 d.).

Soupis janovických luk začínal loukou Ježovskou pod rybníkem **(29)**, ze které odvádělo pět sousedů plat dohromady 1 zlatý rýnský 21 krejcarů 4 denáry (dále zkráceno na: 5 / 1 zlr. 21 kr. 4 d.). Dále následovaly louky: Rybníště nad Ježovým (rybníkem) **(32)** (4 / 1 zlr. 33 kr. 2 d.), Silnická pod rybníkem **(33)** (9 / 2 zlr. 57 kr.), Zrzavá nad rybníkem Silnickým **(37)** (2 / 23 kr. 2 d.), Bahňivý žlíbek **(42)** (2 / 46 kr. 4 d.), Dlouhý ouvar **(41)** (4 / 46 kr. 4 d.), Horní Sedlště a Kopcovatý ouvar (3 / 1 zl. 10 kr.), louka Dolního rybníka na Sedlšti (obojí 38) (1 / 46 kr. 4 d.), Plácky (Plačky?) **(43)** (5 / 1 zlr. 56 kr. 4 d.), Sekera (1 / 10 kr.), Vrhcábnice **(44)** (2 / 28 kr.), Košťálovský žlíbek **(45)** (1 / 46 kr. 4 d.), pod Hadrem (1) (3 / 55 kr.), Babinec **(4)** (6 / 2 zlr. 48 kr.) a Křížovská **(2)** (5 / 3 zlr.).

Orientační přehled josefínské tratě „Janovické louky“ na satelitním snímku z roku 2021. Do snímku www.mapy.cz zakreslil autor.

Loučské louky začínaly loukou s názvem Kurtíkovská (7–8) (3 / 1 zlr. 10 kr.) a pokračovaly loukami: pod Mazánkovou pilou (Předního mlýna) či pod struhou Mazánkovou **(9)** (k obecní potřebě / 2 zlr.), Hrubka (8 / 3 zlr. 30 kr. 4 d.), Hamrlka (6 / 2 zlr. 20 kr.), Vondrovská jenž slove Hvězdovská (5 / 2 zlr. 20 kr.), Metelka (tyto čtyři 11–13) (8 / 2 zlr. 54 kr. 4 d.), Zátočky z obojí strany mlejna Meteličkovského (Prostředního) **(15)** (mlynář Tomáš Spružina / 23 kr. 2 d.), Hubkovská (16) (5 / 2 zlr. 20 kr.), Horní Radostín (10 / 1 zlr. 50 kr.), Dolní Radostín **(28)** (9 / 2 zlr. 24 kr.), Dlapka pod stavem Jeníčkovským (křovského mlýna) **(19)** (3 / 1 zlr.), Mlejnská pod mlejnem Ráčkovým (křovským) **(25)** (8 / 1 zlr. 41 kr. 2 d.), Za potokem **(23)** (3 / 1 zlr. 33 kr.), (Dlouhá) Podle trní **(26)** (3 / 39 kr. 3 d.), Hraničná **(27)** (4 / 46 kr. 4 d.) a louka Sádů **(46)** (2 / 46 kr. 3 d.). Ve výčtu z roku 1679 byla vynechána mezi loukou Dolního Radostína a loukou Mlejnskou pod Ráčkovým mlejnem (a loukou Dlapkou) ještě louka u Kamenného mlejna (1685, 5 / 2 zlr. 20 kr.) či jinak louka u valchy (1709, 6 / 2 zlr. 21 kr.), později zvaná Kousalka **(18)**. Podobně byl vynechán i žlíbek za Loučkami k přibyslavským hranicím (1698, 1 / 10 kr.), který se ve výčtu nacházel mezi loukou Hraničnou a loukou Sádů. Některé z uvedených luk byly zahrnuty v dalších josefinských tratích.

Prameny: Moravský zemský archiv v Brně, f. D 6 (Josefinský katastr), kn. č. 1313 (Růžová ulice – první ze dvou knih, 1787). Státní okresní archiv Žďár n. S., f. Archiv města Velká Bíteš, sig. C 18 (Přílohy k účtům obce), č. 50 (1679).

Jan Zduba

UMĚLECKÝ ZÁMEČNÍK A PEDAGOG JAN PŘÍHODA (1869 Zakřany – 1947 Velká Bíteš)

Jan Příhoda (1869–1947).

Foto: Archiv rodiny Příhodovy-Doubkovy.

„Téhož jubilejního roku postaven byl v kostele zdejším nový velký umělecký kříž práce vídeňské[?] s postranními dvěma trojramennými kandelábry práce vídeňské průmyslové školy za vedení zdejšího rodáka tamního učitele pana Příhody. Náklad na kříž zaplatil pan Jelínek stolař a na kandelábry, jakož i na malý umělecký obraz Panny Marie, Matce dobré rady, od brněnského Šichana malovaný, zaplatil růženec.“ Těmito slovy se 12. prosince 1900 zmínil ve farní kronice zdejší farář a děkan P. Jan Bádal o pořízení dosud v kostele stojícího kříže s letopočtem 1901 a potažmo o zdejšího rodáka a vídeňského odborného učitele Janu Příhodovi. Letos 19. června si můžeme připomenout 155. výročí jeho narození. Zvláště, když památek po uměleckém zámečnicku Janu Příhodovi (1869–1947) i jeho stejnojmenném otci (1841–1920) se nejen ve Velké Bíteši nachází vícero.

Ač Jan Příhoda působil v roce 1900 ve Vídni, přece se později vrátil do Velké Bíteše. Zde se přechodně usadil již jeho stejnojmenný děd. Příjmení Příhoda přitom nebylo v historii Bíteše zcela neznámé. Stejnojmenní Janové Příhodové drželi dům čp. 131 v Hrnčířské ulici v letech 1598–1604 i dům čp. 21 na náměstí v letech 1744–1747. Další Václav Josef Příhoda držel dům čp. 13 na náměstí v letech 1747–1754, asi též byl dříve náměstiským kvestorem (doložen 1727–1732). Nejspíše v podružství tu žili, doložení dle matrik, Jakub Příhoda (1680) či Matěj Příhoda (1758–1761). Roku 1714 zde zesnul ve svých 54 letech příchodzí bývalý voják z města Bohdanče v Čechách Kašpar Příhoda.

*Automobilista Jan Příhoda před první světovou válkou.
Foto: Archiv rodiny Příhodovy.*

Nejstarší ze známých Janů Příhodů (*1809) se v roce 1842 přizemil do Březky na dům čp. 4. Jeho manželkou se stala ovdovělá Anna Haráková (*1814). Příhodovi následně roku 1849 přenechali dům své nevlastní dceři Marii Harákové (*1826), tehdy provdané Nevrtalové. Poté se roku 1855 přestěhovali do Velké Bíteše, kde koupili dům čp. 100 v dnešní Peroutkově ulici. Zde setrvali do roku 1861, načež dům prodali a odstěhovali se do Zakřan u Zbýšova. Tam našli obživu nejspíše v souvislosti s těžbou černého uhlí.

Nejstarší syn Jana a Anny Příhodů Jan Příhoda se narodil v Březce roku 1841. V roce 1857, kdy rodina žila v Bíteši, šestnáctiletý Jan pobýval ve Velkém Meziříčí nejspíše v učení. Nejpozději roku 1868 se oženil s Annou Menšíkovou (*1845) ze Znátek u Náměstí nad Oslavou a nadále žili v Zakřanech. Do Bíteše se přestěhovali někdy mezi lety 1874–1878, kdy se stali nájemníky v domě čp. 132 Antonína Kulicha v Hrnčířské ulici. Jan Příhoda zde využil prostory zámečnické dílny předchozího nájemníka Jana Klapala. Při své živnosti stavebního a uměleckého zámečnictví zaměstnával jednoho tovaryše (1880: Josef Mayer z Břidličné u Bruntálu, 1890: František Škol z Trhových Svin) a jednoho učně (1890: Felix Vogt z Vídně).

V roce 1892 Příhodovi koupili dům v Lánicích čp. 22, který se nacházel při okraji náměstí (po bombardování v roce 1945 zanikl). Zde měli dva učně; jedním z nich byl nejmladší syn Josef Příhoda (*1886) a druhým Ludvík Smrček z Pucova (1900). V roce 1910 byl v domě evidován z dětí již jen Josef, který ovšem vykonával vojenskou službu, a z učňů Josef Rybníček z Čikova. K dalšímu stěhování došlo v roce 1912, kdy syn Josef koupil patrový dům čp. 70 v Kostelní ulici. Příhodovi svůj přízemní domek prodali a nastěhovali se ke svému synovi, který pokračoval v zámečnické živnosti (v domě do roku 1928). Dle pamětí vnuka Arnošta Příhody byl Jan Příhoda vysoký a ramenatý, též přísný a pilný hospodář. Vyhledávan byl zákazníky ze širokého okolí pro svou přesnost v práci. Z jeho prací se patrně dochovala umělecky vyvedená lucerna kdysi umístěná v radničním průjezdu či svícny a lampy v kostele.

*Pentlemi ozdobený lustr z dílny Jana Příhody v sokolovně při přípravě maskarního bálu ve 30. letech 20. století.
Foto: Sbírka Jiřího Kolka.*

Nejstarší z dětí a zároveň v pořadí třetí známý Jan Příhoda (*1869) nastoupil po ukončení školní docházky k otci do učení na zámečníka. Podílel se tu zejména na uměleckém zámečnictví. V devatenácti letech (1888) odešel na zkušenou do Vídně, kde se mu po čase podařilo uchytit u firmy příborského rodáka Valeriana Gillara, c. k. dvorního dodavatele stavebního a uměleckého zámečnictví. V té době okolo roku 1890 si odbyl svou tříletou vojenskou službu. A také ve Vídni se roku 1898 jako zámečnický pomocník oženil s bítešskou Terezií Pakostovou (*1877), jejíž otec Josef byl rolníkem a matka Marie byla rozená Braunová (Kostelní 78). Během asi deseti let ve firmě V. Gillara se Příhoda podílel na výrobě různých ozdobných předmětů pro rezidence a zámky, například lustrů, bran, náhrobků apod. Pro svou zručnost a zálibu v oboru byl poslán do speciálního kurzu uměleckého zámečnictví, který s úspěchem absolvoval.

Následně se stal odborným učitelem uměleckého zámečnictví na vídeňské průmyslové škole. Ministerstvo obchodu jej čím dál častěji vysílalo do různých míst monarchie, aby byl nápomocen při zřizování speciálních dílen. Jako poradce podnikatelů působil kupříkladu na území dnešního Rumunska či Bulharska. Po vypuknutí první světové války narukoval, načež se ve Vídni stal instruktorem v kurzech autogenního svařování kovů. V červenci 1916 byl přidělen k tureckému autosboru jako technický vedoucí dílny pro opravu automobilů a takto se vzápětí dostal přes Cařihrad až do syrského Aleppa. Zhroucení válečné fronty koncem roku 1918 jej zastihlo na Blízkém východě, odkud nebylo jednoduché se dostat zpátky do Vídně. Ve Vídni ovšem nezůstal, neboť rozpad monarchie jej přiměl usadit se s rodinou v Praze. Jako odborný učitel se marně snažil u příslušného československého ministerstva vzbudit zájem o umělecké zámečnictví. Pohotově se ale přizpůsobil novému trendu, kterým bylo autogenní svařování kovů, se kterým již měl zkušenosti. Díky své houževnatosti začal vynikat i v této oblasti, stal se expertem v oboru a jeho odborným učitelem. Vyslán byl na přednášky a kurzy po celé republice.

Jako vyhledávaný odborník měl slušný příjem, a tak se rozhodl postavit si vlastní dům. Ve svých 57 letech se vrátil do Velké Bíteše, kde si nechal k počátku roku 1927 vystavět zdejší stavitelem Hynkem Kédou rodinný dům čp. 210 na dnešní Jihlavské ulici. Zde se zabíral svým koníčkem, kterým bylo kovotepectví. Tato práce jej vracela do dob mládí, do dílny uměleckého zámečnictví svého otce. Tepané předměty (například podnosy, skříňky, popelníčky) se stávaly upomínkami přátelům. Při slavnostním otevření sokolovny v roce 1928 Příhoda pronesl svůj pozdrav a předal TJ Sokol dar – vlastnoručně zhotovený lustr pro hlavní sál, zdobený tepaným reliéfem. Do centrální kovové koule vložil pamětní list k události. Stylově k lustru pak doplnil řadu ramen a osvětlovacích těles na stěny sálu. Později, koncem července 1945, předal prezidentu republiky Edvardu Benešovi při jeho návštěvě Bíteše dar města. Byl jím jeho výrobek – tepaný podnos s reliéfem slovanské lípy. V městském muzeu visí tepaný znak Velké Bíteše, který zhotovil v roce 1946.

Jan Příhoda zemřel ve svých 78 letech roku 1947. Pohřben byl v Bíteši na starém hřbitově. Celý profesní život se držel svého kréda: „Člověk musí dělat svou práci pořádně, dobře, ale taky v tempu. Loudání a piplání se s prací nikam nevede.“

*Tepané výrobky Jana Příhody.
Foto: Archiv rodiny Příhody.*

Prameny: Výpisy paní Marty Doubkové z paměti svého otce zubního lékaře MUDr. Arnošta Příhody (1911–1985). Sčítací operáty (www.mza.cz/scitacioperaty) – čp. 22, 70, 100 a 132. Pozemkové knihy – SOkA Žďár n. S., f. AM Velká Bíteš, kn. č. 11795, fol. 299 (čp. 100); Katastrální úřad pro Vysočinu, Katastrální pracoviště Žďár n. S., pozemková kniha Velká Bíteš Lánice, č. kn. vl. 1214 (čp. 210); Velká Bíteš Město, č. kn. vl. 22 (zaniklé čp. 22), 29 (čp. 70). SOkA Žďár n. S., f. AM Velká Bíteš, kn. sig. II/d-1 (Seznam majitelů domů podle jmen 1884). Markéta Burešová, *Rekonstrukce osedlosti gruntů v obci Březka*, magisterská diplomová práce, Historický ústav FF MU, Brno 2006, s. 44–45. Za poskytnuté informace děkuji sourozencům Martě Doubkové, Pavle Hladíkové a Janu Příhodovi.

Jan Zduba

SPORT

JUDO

Začátek roku 2024 byl akční zejména pro trenéry. V průběhu Vánoc, kdy napadlo a rychle roztálo velké množství sněhu nám bohužel zateklo do doja. Tréninky byly o tý-

Úklid doja. | Foto: Archiv oddílu

den odloženy a trenéři se v rámci kondiční přípravy chopili úklidu. S tímto nám pomohli členové Kung Fu Akademie Yulong, kteří společně s námi dojo využívají.

Hned potom však začaly ostré tréninky tak abychom byli připraveni na soutěže. Tréninky probíhají pravidelně dvakrát týdně, vždy v pondělí a ve čtvrtek. V současné době má náš oddíl téměř 90 členů ve všech věkových kategoriích.

Od 15.30 h. začíná příprava, která pod vedením Ivy, Katky a Ondry piluje především základní pohybové návyky, ale především se učí jak bezpečně a bezbolestně padat. Na Vánoce asi Ježíšek naděloval kimona, a tak už všichni malí judisté mají na trenál tento tradiční japonský úbor. Proto už pomalu můžeme začínat s nácvikem jednotlivých technik, které budou potřeba ke složení prvních zkoušek.

V 16.30 nastupují k tréninku žáci s trenéry Adélou a Marianem. Tady už probíhá judistická příprava zaměřená nejen na techniku a kondici, ale i na taktiku v zápasech. Velká část této skupiny se pravidelně účastní soutěží.

No a v 17.30 trenéři Filip a Jirka rozvíjí vyšší technické dovednosti se skupinou dorostu. Tato skupina už je poměrně zkušená a zvládá velké množství chvatů, a tak je trénink mimo jiné zaměřený na využití různých kombinací těchto technik.

Tréninky Judo. | Foto: Archiv oddílu

Soutěže začaly hned první týden v lednu. V Jihlavě se konalo první kolo Poháru Vysočiny, kde děti sbírají body do soutěže o judistu Vysočiny 2024. Koncem ledna jsme vyrazili na početně velmi obsazený turnaj do Brna, který pořádal oddíl TORI Brno. A další turnaj byl Líšeňský pohár opět v Brně, tentokrát ho pořádal oddíl KATA Brno. Ze všech těchto turnajů jsme odvezli spoustu medailových úspěchů (více na FB Judo Velká Bíteš).

V nejbližší době nás čeká další kolo Poháru Vysočiny ve Žďáře nad Sázavou a ty starší Český pohár v Ostravě.

Náš oddíl je také jedním z pořadatelů série Poháru Vysočina. V sobotu 13. dubna se ve sportovní hale TJ Spartak uskuteční Labara cup 2024 a v neděli proběhne krajské soustředění žákovských kategorií.

Pokud chcete vidět, jak se perou nejlepší závodníci mládežnických kategorií z Vysočiny jste srdečně zváni na tento turnaj.

Ondřej Blaha, JUDO TJ Spartak

KOHO MOŽNÁ ZNÁTE

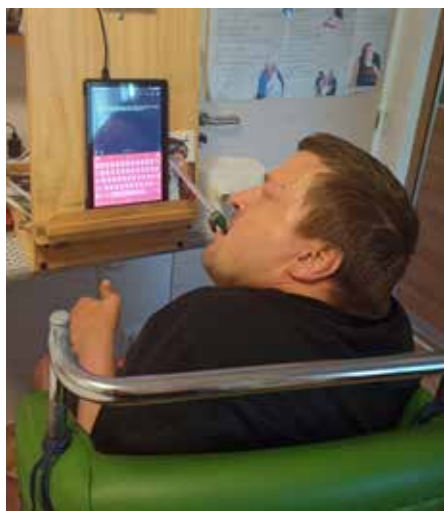
Čtenářům Zpravodaje přinášíme novou rubriku Koho možná znáte. V tomto čísle Zpravodaje vám představíme pana Aleše Bidlase, českého paralympionika, který procestoval snad celý svět a v současné době žije v domově pro osoby se zdravotním postižením ve Velké Bíteši, který je pod záštitou Domova bez zámku v Náměšti nad Oslavou. Jeho životní příběh vám představíme postupně. Své příběhy sepsal sám a velmi mu pomohly sociální pracovnice ze služby TaxiS sociální rehabilitace a asistentky z chráněného bydlení.

JÁ A MŮJ ŽIVOT

Jmenuji se Aleš Bidlas, jsem ročník 1975 a narodil jsem se s dětskou mozkovou obrnou. Od útlého věku jsem odkázaný na invalidní vozík a pomoc druhých. Ale i přesto mám své sny a velké plány.

Procestoval jsem skoro celý svět, ale Českou krajinu neznám. Mým velkým snem je pobyt na Pálavě a zažít a vidět na vlastní oči vinobraní. Se vším, co k tomu patří: krásný historický průvod, ochutnání burčáku a sledovat na podiu kapely. Bohužel k takové cestě potřebuji i pomoc asistentů a tím pádem i větší finanční prostředky. Chtěl jsem moc sehnat nějakou práci, ale vzhledem k mému zdravotnímu omezení, to nebylo jednoduché.

Rád bych se s vámi podělil o své zážitky z mého života. Své zážitky se snažím sepisovat sám. Je to pro mě velice namáhavé. Musím pomoci tužky, kterou mám vloženou v ústech, vytukávat písmenko po písmenku do tab-

Aleš Bidlas při psaní svých příběhů. | Foto: Archiv autora

letu. Ale stojí mi to za to, protože si v životě chci všechno zasloužit. Bydlím v chráněném bydlení a potřebuji 24hodinovou pomoc. Ušetřit větší obnos peněz je pro mě nadlidský výkon. Ale nechci vám tu plakat nad svým osudem, chtěl bych naopak povzbudit druhé lidi, kteří mají nějaké zdravotní omezení, že i tak se dá žít pěkný kvalitní život.

Z dětství si toho moc nepamatuji, ale nějaké útržky tam jsou. Narodil jsem se do doby, kdy ještě nebyly takové možnosti, abych vedl kvalitnější život. Nebyly speciální školy a ani lékařská péče ještě nebyla tak daleko, jako je teď. Ale i přesto se mí rodiče snažili, abych vedl alespoň trochu normální život. Školka mě minula, tam jsem se byl jen s rodiči podívat, ale nebylo to nic pro mě, nebyli vhodní pedagogové, co by se mohli celý den starat jen o mě.

Kolem sedmého roku mě chodil domů učit učitel základním věcem, číst, počítat. Na něj nemám hezké vzpomínky, nepadli jsme si do oka, neměl na mě trpělivost a práce se mnou mu nedávala smysl. Dostal pak nabídku učit jiného žáka. Vzdal to se mnou a já nevěděl, co bude dál. Co čert nechtěl, v tom roce jsem přišel ještě o mámu. Veškerá péče o mě a sourozence zbyla na tátě a babičku. Zároveň jsem měl ale obrovské štěstí, že jsem měl takovou rodinu, která mému životu dávala správný směr. Naučili mě nikdy se nevzdávat a bojovat o lepší místo v životě. Vzhledem k péči o naši velkou rodinu na klasickou výuku všech předmětů nebyl čas. Tak mě babička s tátou naučili číst a počítat. A tak pro mě plynul den za dnem. V 15ti jsem se dostal poprvé do lázní. Byl jsem v Košumberku. Bylo to moje úplně první odloučení od rodiny, bylo mi ze začátku moc smutno. Ale asi to tak mělo být, protože právě tady jsem poznal svoji druhou mámu. Pracovala tam jako sestřička, tátovi se moc líbila, jí se líbil táta, a tak se díky mně setkávali čím dál tím víc, až byla naše. Jsem za to moc rád, protože moje druhá máma je můj anděl strážný.

Nejhorší to pro mě bylo v době dospívání, klasický pubertální kluk, který je upoutaný na vozíku a nemá možnosti jako ostatní vrstevníci. Taky mě napadaly myšlenky, proč jsem vůbec na světě a proč se to muselo stát zrovna mně, že jsem na vozíku a nepohyblivý.

Rodiče mě naštěstí vždy odpoutali od černých myšlenek a snažili se mi moje žití zkvalitnit. Zároveň však museli chodit do práce a byla možnost docházení asistentky přímo domů, aby se o mě postarala, když jsem zůstal doma sám. Díky ní se mi otevřel zase lepší svět. Dovedla mě do křesťanské organizace, kde pomáhali lidem s různým znevýhodněním, aby se nikdo necítil sám a opuštěný, takže dokázali pomoci i mně.

Ale to už je zase na delší vyprávění, protože díky asistenci jsem konečně poznal pravé kamarády.

Aleš Bidlas

Pokud byste Aleše Bidlase chtěli finančně podpořit, můžete přispět **na účet 123-2032880267/0100**. Jedná se o účet nadačního fondu Dobroděnní, který pomáhá klientům Domova bez zámku. Aby bylo možné peníze z tohoto účtu panu Alešovi předat, je potřeba, aby dárce napsali do poznámky **Aleš**.

V příštím čísle Zpravodaje vám přineseme jeho další příběh s názvem „Jak jsem poznal kamarády“.

Redakce

OSTATNÍ

INFORMACE Z OČNÍ AMBULANCE MUDR. PETRA STRNADA

V únorovém Zpravodaji jsme uveřejnili ordinační hodiny lékařů ve Velké Bíteši. U oční ambulance MUDr. Petra Strnada došlo k malé aktualizaci:

Pondělí: 11.00–12.45, 13.15–19.00 – lichý týden
8.30–12.45, 13.15–16.30 – sudý týden

Středa: 8.00–12.00, 12.30–16.00

Čtvrtek: 8.00–12.00, 12.30–16.00

ORDINACE JE POUZE NA OBJEDNÁNÍ NA TEL. Č. 777 503 661.

AKUTNÍ PACIENTI (zánět, úraz...), kontroly a výsledky v omezeném čase na čekání - PO TELEFONICKÉ KONZULTACI.

Redakce

SVĚTLO A TMA

Březen je prvním jarním měsícem, příslib jara už je cítit ve vzduchu, ale zima se stále ještě nechce vzdát. V době, kdy píšu tento článkuček, je v kalendáři datum 2. února, což jsou Hromnice. „Na Hromnice o hodinu více“. Skutečně to platí, den je o poznání delší a užíváme si tak delší sluneční svit, pokud není nebe příliš zamračené. Světlo je pro nás velmi důležité, jeho nedostatek má negativní vliv na psychiku, ale i na praktický život. Bez něj nemůžeme dobře fungovat, bez světla by skončil život na zemi - rostliny, živočichové, různé procesy v přírodě...

Jan Amos Komenský napsal: „*Světlo má moc zahnat tmu, ne naopak. Kdekoli totiž vzchází světlo, tam tma brzy buď řídne, nebo mizí. A naopak tma nemá síl, aby odstranila světlo.*“

Výše uvedený citát se netýká ani tak světla v jeho fyzické podobě, ale především v duchovní oblasti. Existuje totiž temnota, která působí skrytě, vkrádá se do mysli lidí a může ovlivňovat jejich myšlení, motivy a jednání. Pokud chceme být proti takové temnotě chráněni, potřebujeme světlo ve svém nitru.

V Žalmu 18 v 29. verši se píše: *Ty, Hospodine, rozsvěčíš mou lampu. Můj Bůh prozařuje mou temnotu.*

Pokud byste chtěli poznat světlo, které je schopné zahánět temnotu v nitru člověka, přijďte si o tom popovídat. Nebo případně i o jiných věcech, které vás zajímají.

Ráda bych vás pozvala na naše pravidelná setkání, která se konají **každou druhou a čtvrtou (případně i pátou) neděli v měsíci v 17.00 hodin** v prostorách na Masarykově náměstí č. 5 v 1. patře (na pavlači). Také můžete navštívit naše webové stránky (www.ac-vm.cz).

Za Apoštolskou církev ve Velké Bíteši přeje požehnaný březen Věra Pokorná

SOUHRNY USNESENÍ

VÝBĚR Z USNESENÍ RADY MĚSTA A ZASTUPITELSTVA:

SOUHRN USNESENÍ ZE SCHŮZE RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ Č. 35/2024 KONANÉ DNE 29. LEDNA 2024

8/35/24/RM – souhlasí s umístěním sídla Honebního společenstva Velká Bíteš, IČ: 43380506 v budově č.p. 87, stavba občanského vybavení, která je součástí pozemku p.č. 58 zastavěná plocha a nádvoří v k.ú. a obci Velká Bíteš, která je ve vlastnictví města Velká Bíteš na adrese Masarykovo náměstí 87, 595 01 Velká Bíteš.

odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 29. 2. 2024

9/35/24/RM – schvaluje pokácení modřínu opadavého na pozemku parc.č. 850/1 v k.ú. Velká Bíteš s náhradní výsadbou na pozemku parc.č. 850/1 v k.ú. Velká Bíteš.

odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 3. 2024

10/35/24/RM – rozhoduje uzavřít mezi městem Velká Bíteš a TJ Spartak Velká Bíteš, z.s., IČ: 155 44 389, se sídlem Tyršova 617, 595 01 Velká Bíteš bezúplatnou dohodu o umístění akumulární nádrže a souvisejících rozvodů na části pozemku p.č. 763/3 v k.ú. a obci Velká Bíteš a umožňující jejich provoz, údržby, opravy a odstranění včetně práva vstupu a vjezdu na tento pozemek.

odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 30. 4. 2024

11/35/24/RM – rozhoduje poskytnout Oblastní Charitě Třebíč dar z rozpočtu města Velká Bíteš na rok 2024 na základě její žádosti o poskytnutí dotace zapsané pod č. j. MÚVB/8124/23 ve výši 25.000 Kč a uzavřít Darovací smlouvu s výše uvedeným žadatelem.

odpovědnost: odbor finanční **termín:** 29. 2. 2024

12/35/24/RM – rozhoduje poskytnout SH ČMS – Sboru dobrovolných hasičů Košíkov dotaci z rozpočtu města Velká Bíteš na rok 2024 na základě jeho žádosti o poskytnutí dotace zapsané pod č. j. MÚVB/291/24 ve výši 49.695,07 Kč a uzavřít smlouvu o poskytnutí dotace s výše uvedeným žadatelem.

odpovědnost: odbor finanční **termín:** 29. 2. 2024

13/35/24/RM – rozhoduje poskytnout společnosti Domáci hospic Vysočina, o.p.s. dar z rozpočtu města Velká Bíteš na rok 2024 na základě její žádosti o poskytnutí dotace zapsané pod č. j. 7682/23 ve výši 30.000 Kč a uzavřít Darovací smlouvu s výše uvedeným žadatelem.

odpovědnost: odbor finanční **termín:** 29. 2. 2024

14/35/24/RM – rozhoduje uzavřít smlouvu o společném postupu zadavatelů mezi městem Velká Bíteš a Svazem vodovodů a kanalizací Žďársko a udělit plnou moc Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko k zastupování ve všech úkonech zadávacího řízení veřejné zakázky „Velká Bíteš - vodovod a kanalizace ul. Chobůtky, komunikace, chodníky, veřejné prostranství, veřejné osvětlení a metropolitní síť ul. Chobůtky“.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 31. 5. 2024

16/35/24/RM – bere na vědomí předloženu projektovou dokumentaci pro územní rozhodnutí k akci: „Úprava území v lokalitě Babinec, Velká Bíteš“ vypracovanou IČ 63362767 včetně informací odboru investic a rozvoje MěÚ Velká Bíteš.

17/35/24/RM – rozhoduje uzavřít dodatek č. 1 ke smlouvě č. 410/2023 ze dne 13.03.2023 se společností Atelier Elzet s.r.o., Budějovická 2201, 390 02 Tábor, IČ: 08714771 na zhotovení projektové dokumentace stavby „Speciální škola Velká Bíteš, rekonstrukce a přístavba“, kterým se posouvá termín odevzdání dokumentace pro provedení stavby na 15.03.2024.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 31. 1. 2024

18/35/24/RM – rozhoduje uzavřít smlouvu o budoucí smlouvě s Krajem Vysočina o zřízení služebnosti na pozemku parc.č. 3019/2 v k.ú. Velká Bíteš, jehož využití je zapotřebí pro realizaci záměru „Odvedení dešťových vod z křižovatky silnic II/602 a II/395“.

odpovědnost: odbor investic a rozvoje **termín:** 29. 2. 2024

19/35/24/RM – doporučuje ZM schválení záměru opravy a restaurování Pomníku obětem 1. a 2. světové války na náměstí Osvobození ve Velké Bíteši a podání žádosti o dotaci na tento záměr z programu ministerstva obrany ČR 107290 – Zachování a obnova historických hodnot I.

odpovědnost: odbor majetkový **termín:** 31. 1. 2024

Souhrny usnesení rady města a zastupitelstva v celém znění jsou uveřejněny na webových stránkách města <https://www.vbites.cz/mestsky-urad-a-samosprava/samosprava>.

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

PRVNÍ OBČÁNEK VELKÉ BÍTEŠE

Na začátku roku vždy čekáme na zprávu z matky, zda se již narodil první občan Velké Bíteše. Letos jsme si na tuto krásnou zprávu museli skoro 3 týdny počkat. Ve čtvrtek 18. ledna se v 5.25 hodin narodil v porodnici na Obilním trhu v Brně **Antonín Práza** rodičům **Veronice** (za svobodna Janšová) a **Martinovi Prázovým** z Velké Bíteše. Malý Toník při narození vážil 4 000 g a měřil 51 cm. Očekávaný termín porodu byl 19. ledna. Do porodnice se jelo už ve středu 17. ledna večer. Ten samý den si zrovna budoucí rodiče řekli, že dnes je všude

Antonín Práza. | Foto: Rodinný archiv

ledovka a nikam by se nám jet nechtělo, ale malý Toníček se rozhodl jinak. Cesta do porodnice byla nakonec celkem klidná a prosolená a vše dobře dopadlo.

Rodičům k narození malého Toníka moc gratulujeme a přejeme mu šťastnou cestu životem v milující rodině.

Silvie Kotačková, Informační centrum a Klub kultury

VZPOMÍNÁME

Roky plynou – vzpomínky zůstávají.
Dne 25. února 2024 uplynulo 30 roků,
co navždy odešel **pan František Valach**
a 8. února 2024 uplynulo 29 roků, co navždy odešla
i jeho manželka **paní Marie Valachová** z Velké Bíteše.
Na společně prožitá léta s láskou vzpomínají snacha

Marie Valachová a vnuci.
Eva, Miloslav a Lenka.

Čas ubíhá a nevrací, co vzal, jen láska a vzpomínky
v srdcích zůstávají dál.
Dne 7. března 2024 uplyne dlouhých 50 roků ode dne,
co nás navždy opustil náš tatínek
pan Leopold Mazánek z Velké Bíteše.
Kdo jste ho znali, vzpomeňte na něj s námi.
Za tichou vzpomínku děkují dcery Marie Valachová,
Alena Cendelínová a Miroslava Hájková s rodinami.

Dne 8. března 2024 uplynou 2 roky, co nás navždy opustil
pan Jan Bartošek z Velké Bíteše.
Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.
Děkuje manželka Eva, syn Jan a dcera Eva s rodinami.

Dne 15. března 2024 uplyne 20 let od úmrtí maminky a babičky
paní Aleny Neklapilové z Velké Bíteše.
Děkujeme všem za tichou vzpomínku.
S láskou vzpomíná rodina.

Dne 17. března 2024 uplyne 10 let od úmrtí manžela,
tatínka a dědečka

pana Jaroslava Horníčka z Velké Bíteše.

S úctou vzpomínají manželka, synové Roman,
Radek a Jaroslav s rodinami.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

INZERCE

ŘÁDKOVÁ INZERCE

Suché palivové dřevo tel. č. 608 065 337.

Sečení a mulčování trávy tel. č. 608 065 337 www.posecemevamto.cz.

Koupím byt nebo i spoluvlastnický podíl bytu tel. č. 603 908 887.

Koupím louku, zahradu, chatu tel. č. 606 970 547.

Pronajmu třípokojový byt na ulici Tyršova. Volejte tel. č. 777 727 812.

Čištění interiéru vozidel Holubí Zhoř, objednávky na tel. č. 702 110 855.

Drogerie z dovozu - najdete nás na Masarykově nám. 5, Velká Bíteš.

Tadelia s.r.o.

otevřít novou prodejnu ve Velké Bíteši, Masarykovo náměstí 20 s vodoinstalačním materiálem, baterie+nd , topení + krby kamna, koupelny, čerpadla zahradní program. Těšíme se na Vaši návštěvu.

Zpravodaj Město Velká Bíteš je měsíčník a vychází zpravidla prvního dne v měsíci.
Registrace: OÚ Žďár nad Sázavou MK ČR E 11280. Periodický tisk územního samosprávného celku.
Vydavatel: Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše, příspěvková organizace,
Masarykovo náměstí 5, 595 01, Velká Bíteš, IČO: 43381154, DIČ: CZ43381154, tel.: 566 789 311.
Šéfredaktorka: Silvie Kotačková, e-mail: program@bitessko.com, www.bitessko.com.
Náklad: 2 200 výtisků. Grafické zpracování: Ondřej Šimeček. Tisk: PRINT Star s.r.o.
Uzávěrka pro duben 2024: 15. března 2024 do 12.00 hodin.

Redakce si vyhrazuje právo úpravy. Cena 25 Kč.

Bítešsko
národopisný soubor

JE VÁM VÍC NEŽ 16. CHTĚTE SI ZAJÍMATĚ OBJEVIT KOULI
PODPOŘÁKÉ TRADICE A POZNAT SVĚTÉ LIDI?

**SKUPINA DOSPĚLÝCH
NÁRODOPISNÉHO SOUBORU BÍTEŠSKO
VÁS RÁDA PŘIVÍTÁ MEZI SEBOU**

PŘIJÍTE SE PODÍVAT NA MÁČKY A ZJISTĚT, CO VŠECHNO
MŮŽE ZNAMENAT FOLKLOK.

- KDY: KAŽDÉ ÚTERÝ V 18 HODIN
- KDE: V TANČÁNĚ U MŠ. MASARYKOVŮ NÁMĚSTÍ 16
- S SEBOU SI VEZMĚTE PŘÍLOHY

• POKUD NEMÁTE TANČEČNÍHO PARTNEŘA, NEVADÍ, NĚKDO DO
PÁRU SE PRO VÁS URČITĚ NAJDE

KONTAKT: [BITESKANDOSPELI@GMAIL.COM](mailto:biteskandospeli@gmail.com)

VELIKONOČNÍ VÝSTAVA

13.–20. března 2024

Výstavní síň Klubu kultury,
Masarykovo náměstí 5,
Velká Bíteš

otevřeno:
pondělí–pátek
8.00–16.00 hodin
sobota a neděle
9.00–12.00 hodin

 Velká Bíteš
ORGANIZÁTOR: INFORMAČNÍ CENTRUM A KLUB VEŠTIBO
 BÍTEŠSKO.COM

P0DA

**Top internet
na Bítešsku!**

Spolehlivý internet
až **80 Mb/s** bezdrátově.

TV s až 160+ programy.

S přechodem od konkurence vám **pomůžeme.**

● 730 430 430

● poda.cz

Mateřská škola Masarykovo náměstí a Lánice

srdečně zve na

Vynášení Morény

20. března 2024 v 15:00 hodin

Přijďte spolu s námi přivítat jaro písněmi
a říkadly.

Průvod od MŠ na Masarykově náměstí přes
Tyršovu ulici směrem ke školce v Lánicích,
vhazování Morény do potoka.

V případě nepříznivého počasí se akce ruší.

Úsměvy

Zdeňka TROŠKY

s písničkami

Simony Klímové

www.broxoxo.cz

7 | 3 | 2024

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

vstupné: **290,- Kč**

v 15.00 hodin

organizuje: INFORMAČNÍ CENTRUM A KLUB KULTURY

AGENTURA HARLEKÝN UVÁDÍ

ERIC ASSOUS

MLČETI ZLATO

FRANCOUZSKÁ
KOMEDIE

21|3|2024

Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš v 19.00 hodin

vstupné: **490,00 Kč**

předprodej: **INFORMAČNÍ CENTRUM,**
Masarykovo náměstí 5, Velká Bíteš

hrají
JAN ČENSKÝ, DANA MORÁVKOVÁ
FRANTIŠEK SKOPAL / ROBERT HÁJEK
DOMINIKA BÝMOVÁ / IVANA KOROLOVÁ
/ KAROLÍNA VÁGNEROVÁ

překlad
ALEXANDER JERIE
režie
ANTONÍN PROCHÁZKA

produkce Agentura HARLEKÝN s.r.o. www.harlekyn.cz
telefon: 602 339 731, e-mail: jhanzlickova@harlekyn.cz

© Foto Renáta Štefková, Typo Renáta Štefková 2022 www.grafik4U.cz, Tisk abctiskarna.cz
Nositele autorských práv k dílu zastupuje DILIA, občanské sdružení, Krátkého 1, Praha 9

ZVEME VÁS NA SKVĚLOU DIVADELNÍ KOMEDII S HVĚZDNÝM OBSAZENÍM

**MILUJI TĚ,
TAK SE MĚJ...**

13. 5. 2024 - VELKÁ BÍTEŠ
19:00 - KULTURNÍ DŮM

VSTUPENKY NA POKLADNĚ A NA WWW.BITESSKO.COM

ORGANIZUJÍ:
INFORMAČNÍ CENTRUM A KLUB KULTURY

Informační centrum
a Klub kultury
Velká Bíteš

Velká Bíteš:
přátelské a pohostinné

BITESKO.com
kulturní akce, koncerty, představení

asombroso
by Osman Laffita

OSMANY
LAFFITA

EVY
DECASTELO

BARBORA
MOTTOVÁ

ZÁBAVNÝ POŘAD
KAFE U OSMANYHO

moderátorka: **Eva Decastelo** • host: **Barbora Mottlová**

14 | 10 | 2024 v 19.00 hodin
Kulturní dům, Vlkovská 482, Velká Bíteš

vstupné: **390,- Kč**
Předprodej vstupenek
v Informačním centru, Masarykovo náměstí 5
nebo na webu bitesko.com

@kafeuosmanyho www.osmany.cz @kafe_u_osmanyho

MARTIN ZOUNAR, MARTIN KRAUS, JIŘÍ ŠTRÉBL, MARKÉTA PROCHÁZKOVÁ, KATEŘINA PECHOVÁ, ROBERT KÁJEK

21. 11. 2024 - VELKÁ BÍTEŠ
19:00 - KULTURNÍ DŮM

PŘEDPRODEJ V INFORMAČNÍM CENTRU A NA WWW.BITESSKO.COM

NOHY VZHŮRU!

ROBIN HAWDON

 **DIVADLO
METRO**

REŽIE
ANTONÍN PROCHÁZKA

BÍTEŠSKÉ TRHY

STŘEDOVÁ ČÁST MASARYKOVA NÁMĚSTÍ od 8.00 hodin

úterý	19. března 2024	úterý	20. srpna 2024
úterý	16. dubna 2024	úterý	17. září 2024
úterý	21. května 2024	úterý	15. října 2024
úterý	18. června 2024	úterý	19. listopadu 2024
úterý	16. července 2024	úterý	17. prosince 2024

organizuje: **INFORMAČNÍ CENTRUM A KLUB KULTURY** | kontakt: 566 789 311, 607 007 620

FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ: „NA CESTĚ“

DOBA TRVÁNÍ: **1. 3. do 15. 8. 2024**

PŘEDSEDA SOUTĚŽE:

Tomáš Škoda

ODBOBNÁ POROTA:

Otto Hasoň, Otto Valeš, Věra Němcová

Odborná porota vyhodnotí během měsíce srpna nejlepší fotografie, vyhlášení výsledků se uskuteční v září v rámci Tradičních bítešských hodů.

PODMÍNKY SOUTĚŽE:

- Každý účastník zašle fotografie ve velikosti **max. 5 MB v počtu max. 3 kusy**
- Foto zaslat na email program@bitessko.com
- V emailu uvést jméno, příjmení a telefonní číslo

**VĚCNÝMI CENAMI BUDOU ODMĚNĚNI
TŘI NEJLEPŠÍ FOTOGRAFOVÉ**

Více informací na tel. č. 607 041 633.

organizuje: **INFORMAČNÍ CENTRUM A KLUB KULTURY**

AUTOPŮJČOVNA

- DODÁVKY
- ODTAHOVKY
- PŘÍVĚSY

www.autopujcovnaricananyubrna.cz

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRAK

**ZA NEJLEPŠÍ VÝKUPNÍ CENY
ZA AUTOVRAK !!!**

odvoz zdarma | doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05 | www.vyvrak.cz

KONTEJNEROVÁ DOPRAVA

- odvoz, dovoz šterku, písku, sutě
a velkoobjemového odpadu

GENERÁLNÍ PARTNER ČSO

ČESKÝ SVAZ CYKLISTIKY

PARTNER ČSO

TJ FAVORIT BRNO POŘÁDÁ 48. ROČNÍK JARNÍ KLASIKY
1. ZÁVOD ČESKÉHO POHÁRU V SILNIČNÍ CYKLISTICE ŠKODA CUP 2024
POD ZÁŠTITOU STAROSTKY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ ING. MARKÉTY LAVICKÉ

VELKÁ BÍTEŠ BRNO VELKÁ BÍTEŠ

**SOBOTA
6/4/2024**

START I CÍL MASARYKOVO NÁMĚSTÍ
START 12:00 — CÍL CCA 15:45

**LIVE VIDEO PŘENOS ROADCYCLING.CZ
A NA LED OBRAZOVCE S KOMENTÁŘEM
NA MASARYKOVĚ NÁMĚSTÍ
INFORMACE NA FAVORITBRNO.CZ**

Velká Bíteš:
jedinečná a pohostinná

B | R | N | O

AKCE SE UŠKŮTEČNÍ JE ZA FINANČNÍ PODPORY
STATUTÁRNÍHO MĚSTA BRNA

**Informační centrum
a Klub kultury
Velká Bíteš**

u Rausa
VELKÁ BÍTEŠ

ZEMAKO

**BARNEK
SPORT**

Lesný

KUFO
BICYCLE TYRE COMPANY

JER53Y

**HITRÁDIO
CITY BRNO**

**RÁDIO
BLANÍK**

**FAVORIT
BRNO**

**ŘEMESLNÁ PEKÁRNA
JINDŘICHOV**

NEJSPOLEHLIVĚJŠÍ fotovoltaické elektrárny v ČR již 19 let

CHYŤTE PRVNÍ JARNÍ PAPRSKY DO DOMU
I VLASTNÍ KAPSY

ZAJISTÍME CELÝ PROCES NA KLÍČ

KONTAKTUJTE NÁS:

+420 604 976 693

info@bce.cz

Za doporučení
vás odměníme!

Tvořte s námi budoucnost stínicí techniky ve Velké Bíteši

www.suys.cz/kariera

SUYS

SUYS Czechia s.r.o.
Košíkov 76, 59501 Velká Bíteš
www.suys.cz

It's all
about
passion

Stále jsme to my – SUYS, dříve MINIROL